

KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS

Kokouspuheenvuorojen litteraatti

Kokousaika: 18.4.2024 klo

Kokouspaikka: kaupungintalo, valtuustosali (Asematie 7, 01300 Vantaa) ja Teams.

Litteraattiin on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joista on käytetty puheenvuoro.

STADSFULLMÄKTIGES SAMMANTRÄDE

Transkribering

Mötestid: 18.4.2024 kl

Mötesplats: stadshuset, fullmäktigesalen (Stationsvägen 7, 01300 Vanda) och via Microsoft Teams.

I transkriberingen har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

Sisällysluettelo

1 Selostustilaisuus.....	5
0:01:44.0 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	5
0:02:30.8 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	5
0:02:47.7 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	5
0:02:50.1 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	5
0:03:16.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	6
0:03:18.2 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	6
0:03:33.8 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	6
0:03:36.7 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	6
0:38:09.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	16
0:38:21.2 valtuutettu Räsänen Minna	16
0:40:00.6 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	17
0:40:15.0 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	17
0:41:42.6 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	17
0:42:11.8 valtuutettu Rokkanen Sakari	17
0:43:16.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	18
0:43:18.7 valtuutettu Mutanen Tuomas.....	18
0:43:57.3 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	18
0:44:02.9 valtuutettu Kaiju Susanna	18
0:45:00.6 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	18
0:45:03.3 valtuutettu Jääskeläinen Jouko	19
0:45:35.6 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	19
0:45:41.3 valtuutettu Abdi Faysal.....	19
0:46:13.8 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	19
0:46:16.9 valtuutettu Rautavaara Maija	19

0:46:50.0 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	19
0:48:04.5 tietohallintojohtaja Lampo Matti.....	20
0:50:32.6 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	20
0:50:56.2 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	21
0:55:30.9 tietohallintojohtaja Lampo Matti.....	22
0:55:50.1 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka.....	22
0:57:34.3 tietohallintojohtaja Lampo Matti.....	23
0:58:54.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	23
0:59:04.7 perusopetuksen johtaja Lampo Matti	23
Henkilöstökertomus 2023.....	23
0:59:11.7 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	23
1:01:05.0 henkilöstö- ja konsernijohtaja Viskarinen-Soutamo Pia.....	24
1:21:00.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	28
1:21:29.5 valtuutettu Tamminen Ida.....	28
1:22:02.0 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	29
1:22:03.9 valtuutettu Järä Juha.....	29
1:22:37.4 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	29
1:22:44.7 valtuutettu (Tikkanen Eeva)	29
1:23:22.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	29
1:23:21.8 valtuutettu Norrena Vaula	29
1:23:45.9 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	29
1:23:49.9 valtuutettu Vacker Marjo	29
1:24:42.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	30
1:24:45.0 valtuutettu Abdi Faysal.....	30
1:25:39.8 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	30
1:25:50.1 valtuutettu Kauppinen Sirpa	30
1:26:32.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	30

1:26:38.7 valtuutettu Rämö Eve	31
1:27:06.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	31
1:27:12.2 henkilöstö- ja konsernijohtaja Viskarinen-Soutamo Pia.....	31
1:27:41.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	31
1:28:01.2 henkilöstö- ja konsernijohtaja Viskarinen-Soutamo Pia.....	31
1:33:26.2 kehittämisspäällikkö Aminoff Hilma.....	33
1:42:55.0 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	36
1:43:18.7 valtuutettu Järä Juha.....	36
1:43:20.8 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	36
2 Lista-asiat.....	36
1:43:35.3 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	36
3 Kyselytunnille saapuneet kysymykset	36
1:43:51.5 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	36
1:44:11.3 valtuutettu Karhu Suvi	36
1:44:51.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	37
1:44:56.9 apulaiskaupunginjohtaja Anttila Tero	37
1:46:36.8 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	37
1:46:53.7 valtuutettu Mutanen Tuomas.....	37
1:48:05.0 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	38
1:48:11.6 apulaiskaupunginjohtaja Anttila Tero	38
1:51:28.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	39
1:51:58.5 valtuutettu Eerola Antero.....	39
1:54:01.0 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	40
1:54:12.3 kaupunginjohtaja Timonen Pekka	40
1:54:18.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	40
1:54:19.1 kaupunginjohtaja Timonen Pekka	40
1:54:21.5 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	40

1:54:23.0 kaupunginjohtaja Timonen Pekka	40
1:54:26.0 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	40
1:54:31.0 kaupunginjohtaja Timonen Pekka	40
1:59:27.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	42
1:59:36.3 valtuutettu Eerola Antero.....	42
1:59:56.9 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	42
1:59:58.7 kaupunginjohtaja Timonen Pekka	42
2:00:57.5 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	42
4 Muut asiat.....	43
2:01:09.3 puheenjohtaja Tahvanainen Säde	43

Litterointimerkinnot

sa-	sana jää kesken
(sana)	epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

1 Selostustilaisuus

0:01:44.0 puheenjohtaja Tahvanainen Sade

Että mikrofonit varmasti toimivat täällä päässä. Aloitetaan meidän selostustilaisuus ja kyselytunti. Ja tänään on on kolme asiakohtaa. Ensin on selostuksia, sen jälkeen kysymyksiä lista-asioista ja kolmantena kohtana kyselytunneille saapuneet kysymykset.

Ja lähdetään näillä selostuksilla liikenteeseen. Meillä on on kaksi selostusta, johon on 45 minuuttia molempiin varattu aikaa. Ja ensimmäinen on DigiOne kokonaisuus. Tietohallintojohtaja Matti Lampo ja perusopetus -opetuksen johtaja Ilkka Kalo ovat tässä meille alustamassa aiheesta. Ja sen jälkeen voi taas perinteisesti yksi tai kaksi kysymystä kerrallaan esittää tähän kokonaisuuteen. Ja lähdetään liikenteeseen. Onko Matti Lampo ensimmäisenä vai Kalo. Ole hyvä Kalo.

0:02:30.8 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Oikein hyvää iltaa minunkin puolesta. Ja tota me ollaan Matti Lampon kanssa sovittu, että minä esittelen sitten ja sitten me yhdessä vastataan kysymyksiin. Varmistelen vielä, että näkykö jako sinne päin.

0:02:47.7 puheenjohtaja Tahvanainen Sade

Vielä ei näy.

0:02:50.1 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Sitten ihan pieni hetki. [tauco 22 s] Näkykö nyt?

0:03:16.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Nyt kyllä näkyy tännepäin.

0:03:18.2 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Hyvä. Oikein hyvä. Saadaan isoksi tämä, niin no niin nytkö näkyy isona sinne, varmistan vielä, kun en itse sitä.

0:03:33.8 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kyllä näkyy isona, hyvin näkyy.

0:03:36.7 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Ennen kuin lähdetään tätä diasarjaa tässä käymään läpi, niin haluan sanoa, että huomasin tässä juuri ennen esitystä, että tää diasarja on laitettu vanhalle pohjalle, jossa on kiinteästi laitettu leima luottamuksellinen. Tässä ei ole mitään luottamuksellista eli en saanut vaan ennen tätä tilaisuutta niitä poistettua mitä tämä tiedoksenne. Ensiksi esittelen tässä hieman koko DigiOne hankkeen taustaa. Tätä yleistä arvelen, että ihan kaikki ei tiedä nää perusasiat tästä. Ja sitte sen jälkeen mennään siihen varsinaiseen pihviin, mikä on silloin sovittu joulukuussa, että tälle keväälle tulee tämmönen tilanneraportti.

Ensimmäisenä tässä on tämä johdanto, mistä tässä on kysymys eli me olemme rakentamassa kansallista koulutuksen digitaalista palvelualustaa, joka kokoo opettajan, oppijoiden, rehtorin, huoltajien ja hallinnon käyttämät tiedot, järjestelmät ja palvelut. Ja tän hankkeessa tuotetaan perusopetukseen ja lukiokoulutukseen nämä nämä kokemukset eli keskittyy näihin kahteen opetuspuolen osa-alueeseen. Ja meillä on sitten tässä tulevaisuudessa tavoitteena, että me saamme sitten varhaiskasvatuksesta tiedot siirrettyä helposti tähän perusopetukseen ja sitten täältä perusopetuksesta toiselle asteelle. Lukiolta tulee onnistumaan helpommin, mut sitte ammatillinen puoli on sitten joskus myöhemmin mahdollista tarvittaessa sitten tähän lisätä tai kehittää. Ja tässä rakennetaan tää palvelualusta ja samalla rakennetaan ekosysteemi. Ja kohta tässä kuvan esityksessä tarkemmin tota ekosysteemiä. Eli se ei synny itsestään, vaan hankkeen aikana tehdään tässä eri käyttäjäryhmien kanssa yhteistyötä. Eli kansalliset toimijat, opetus-kulttuuriministeriö ja ja monet muut tahot. Palataan tuohon vähän myöhemmin. Meillä on sitten tässä kehitetään ja luodaan myös uusia palveluita. Eli se niin kun korvataan nykyisiä palveluita eli meillä on nykyään nykyinen järjestelmä käytössä, niin ne asiat, jotka siellä on ne

tullaan korvaamaan ja myöskin tekemään parantamaan ja kehittämään seuraavalle tasolle. Ja sitten tämän lisäksi, niin me tehdään tässä myös kokonaan uudenlaista palvelua, joka liittyy tuohon opetuksen suunnitteluun. Tähänki palataan vielä myöhemmin. Tässä hankkeessa, niin me olemme ra- rakennamme tätä yhdessä seitsemän suuren kaupungin kanssa. Eli esimerkiksi jos lukien Helsinki, niin seitsemän suurinta kaupunkia. Eli Espoo, Jyväskylä, Lahti, Oulu, Tampere, Turku ja Vantaa. Ja sitten meillä toimii tässä yhteistyökumppanina Kuntaliitto. Ja sitten edelläkävijä kaupunki ja (--) [0:07:02] lisäksi tätä ha- tukenut sitten Business Finland ja Kuntaliitto. Ja kun tämä hanke saadaan valmiiksi eli tämä kehitysvaihe, jota Business Finland tukee kahdella eri rahoituksella, niin sen jälkeen tämä siirretään julkisten yhteisöomistuksessa olevan kuntien Tierran hallinnoitavaksi. Ja tähän sen jälkeen halutessaan muut Suomen kaupungit ja kunnat voivat liittyä. Ja täällä alhaalla näkyy vasemmalla sitte tämä aikajänne kuinka me olemme tulleet tähän pisteeseen. Eli vuonna -19 Vantaan kaupunki haki ja sai tän Business Finlandin 5,4 miljoonan euron rahoituksen. Ja tässä vaiheessa kaupunginhallitus sitoutui vastaavaan 5,4 miljoonan euron kehit- kehittämishankkeeseen. Ja kun me saimme tämän rahoituksen, niin me huomasimme, että meillä oli alkuperäinen ajatus, että me itse kehittäisimme tämän palvelun ja sen jälkeen houkuteltaisiin tähän muut kaupungit mukaan. Me huomasimme, että on parempi tehdä niin, että ensiksi pyydetään muita kaupunkeja, kuntia mukaan, jotta sit tästä palvelusta tulee paremmin monistettava muihin kaupunkeihin, kun sitä on useampi taho ollut tekemässä, niin siitä saadaan tämmönen universaalimpi palvelu. Ja tämän myötä tehtiin yhteistyösopimus vuonna -20 Espoon, Tampereen, Turun, Oulun ja Vantaan kanssa. Ja tässä vaiheessa kuntien Tiera päädyttiin siihen, että heidät kutsuttiin operaattoriksemme ja teimme tämmösen viiden kunnan ja kuntien tiedonvälisen yhteistyösopimuksen. Sitten tätä hankkeeseen vuonna -21 halusivat mukaan Jyväskylä ja Lahti. Ja heidät otettiin samoin ehdoin mukaan kuin muutkin kunnat on tässä mukana. Ja sitten me olemme sen jälkeen tuolla vuonna -21 lähteneet sitten rakentamaan tätä tätä palvelua. Ja nyt sitten mikä meillä on tässä tän DigiOnen, niin toiminta-ajatus, visio ja arvot, niin me tavoitteena on, et me parannamme oppimista. Eli meillä on oppiminen keskiössä ja myös sitten, että se sen johtaminen saadaan niin kun oppimisen kehittämiseen ja johtamiseen uusia välineitä. Ja meillä on tavoitteena, että me tehdään tää nykyaikaisella tekniikalla. Ja me nyt sitten parhaillaan luodaan tätä palvelualustaa ja sen ympärille tätä ekosysteemiä. Ja keskiössä on tän oppimisen lisäksi sitten oppilaiden hyvinvointi. Ja

sitten meillä on tässä yhteinen tietopohja, niin tän pohjalta on mahdollisuus niin kun nyt voidaan tehdä, kun tämä valmistuu, niin pienessä määrin nykyistä paremmin tiedolla johtamista. Mutta tässä on isot valmiudet, jos halutaan tehdä lisäpanostuksia joko kaupunkien toimesta niin tää mahdollistaa tiedolla johtamisen. Ja halutessaan valtakunnallisesti, niin valtio halutessaan voi rahoittaa sitten tiedolla johtamista sillä tavalla, että tästä saataisiin sitten valtakunnallista tiedolla johtamisen välinettä.

Oikealta löytyy arvot, en ehkä lähde sanomaan muuta kun tää oppiminen ja hyvinvointi on meillä tässä keskiössä. Ja sitten tää koko oppimiseen liittyvä palvelu, niin perustuu siihen, että täs on tää uusi opetuksen suunnittelutyökalu. Ja se on sellainen, että opettajat lähtevät suunnittelemaan sähköisen opetussuunnitelman pohjalta opetusta, vaikka se opetus voi tapahtua ilman sähköistä elikkä vaikka liikuntaa, tunteja tai kotitaloutta tai yhtä lailla kirjasta lukemista, niin ne kaikki tapahtuu muualla kuin digitaalisessa maailmassa. Mutta opettaja suunnittelee niitä digitaalisesti ja perustuen opetussuunnitelmaan ja sitten sitä kautta siitä tulee myös sitten arviointiasia opettajalle opetussuunnitelman mukainen arviointi. Suoritukset saadaan digitalisoitua ja tätä kautta oppija ja huoltaja tietävät paremmin, nykyistä paremmin, et mitkä on tavoitteet ja helpommin saavutettavissa. Ja sitte se ope- arviointi tulee tapahtumaan myöskin tältä pohjalta. Eli tää on meillä ei ole tiedossa, että missään maailmassa olisi tällaista opetuksen suunnittelu, arviointityökalua. Sillä lailla me teemme tässä pioneerityötä globaalisti. Ja kaiken täältä oikealta alhaalta haluan nostaa tän käyttäjäkeskeisyyden ja helppokäyttöisyyden. Elikkä tää perustuu siihen, et meil on nykyjärjestelmä, jos opetusta ja opetuksen suunnittelua ja oppilaiden tehdään, niin joudutaan liikkumaan eri järjestelmien välillä, niin tässä on keskiössä, et yhdellä kirjautumisella tullaan järjestelmään, niin huoltajan näkö-, oppilaan näkökulmasta, opettajan näkökulmasta ja sitten nähdään mitä tavoitellaan, mitä eri millä lailla työskennellään. Myös siis ne moninaiset muutkin asiat kuin siellä digitaalisessa oppimisympäristössä, niin nähdään tavoitteet ja muut. Ne nähdään digitaalisesti, niitä toteutetaan muualla, arviointia nähdään tässä, niin oppija itse näkee suoraan niihin tavoitteisiin nähden, että mitä hän tekee, ja opettaja arvioi ja huoltaja pystyy seuraamaan sitä merkittävästi nykyistä helpommin. Tässä on nää tavoitteet.

Vielä tästä vasemmasta puolesta mä oon aika lailla tuonu näitä jo tässä esille. Ja ehkä tuolta vasemmasta sinisestä otan nostona ton toiseksi alimman eli luoda synergiaetua omistajalle karsimalla päällekkäistä työtä. Ja hankintoja, integraatio sekä tietoturvan

osalta eli meillä on tällä hetkellä malli, jossa meillä on Suomessa 300 kuntaa ja jokainen kunta itse kilpailuttaa. Sen jälkeen kilpailutuksen yhteydessä katsoo nämä tietosuoja, turva-asiat, nämä gdpr. Ja sitten integroi nämä. Ja tää tehdään 300, jos jonkun tuotteen 300 kuntaa tekee, niin kaikki tekee omina prosesseinaan. Ja tässä meillä on malli, ajatus, et me tehdään nämä yhden kerran hyvin kansallisella tasolla. Nyt ensiks tää seitsemän kaupunkia tekee kaikki nämä asiat yhden kerran kunnolla, yhdellä tavalla, yhteisellä rahoituksella. Ja sitte sen jälkeen, niin se on meidän kaikkien käytettävissä. Eli tällä tavoin seitsemän kertaa vähemmän syntyy kustannusta, jos meillä on enemmän kaupunkeja mukana, niin niin me saamme tämän kaiken tehtyä niin kun yhdellä kertaa.

Ja meillä on sitten iso tavoite tässä. Suomi on pieni maa, markkina, niin me haluamme vahvistaa markkinataloutta ja sitä, että tai markkinatalous on väärä sana, vaan markkinoiden toimimista. Eliikä kaikenlaisilla yrityksillä, pienillä, keskisuurilla ja isoilla on yhtäläiset mahdollisuudet tulla tänne markkinoille. Eliikä joko ilmaisia oppimateriaaleja tai tuota maksullisia oppimateriaaleja, niin kaikkia kohdellaan yhdenvertaisesti. Ja tavallaan tai kun me teemme täältä ne rajapinnat ja kerromme niinku vähän niinku kännykkä tyyliin, että öö nyt meillä on tällä hetkellä kaksi kännykkää tämmöstä Android-mallia, joka on monelle tuttu ja sit on iPhone IOS järjestelmä, niin me kerromme, me teemme nämä rajapinnat valmiiksi ja kerromme ne kaikille toimittajille. Ja jos he haluavat tulla, niin he huolehtivat, että heillä, heidän se tuote toimii siihen rajapintaan. Ja kun siellä me katsomme, et se siellä on nämä eettiset asiat ja tietoturva-asiat kunnossa, niin sitten kaikki pääsevät yhtäläisesti markkinoille. Eliikä niin pieni yritys ei vaadi suuria pääomia tullakseen kun keskikokoinen ja iso. Ja ei ketään ei suosita ja ketään ei dissata, tämmöisellä kuviolla tehdään.

Sitten jos ehkä siirryn seuraavalle dialle ja tässä näkyy tää kokonaisuus. Eliikä tää palvelukokonaisuus, jota me paraikaa aikaa teemme. Ja lähdetään tuolta oikealta alhaalta, niin meillä on täällä DigiOne alusta, joka rakennetaan parhaillaan. Ja sinne tulee keskellä olevat ydintiedot. Eliikä meidän kaikkien oppilaiden ja oppilaitosten ydintiedot, tietovarastot, integraatioalustat. Ja nämä kaikki siniset ovat ne, joita me kunnat teemme, me olemme kilpailuttaneet tänne toimijat niin kun kilpailutetuilla toimijoilla nämä rakennetaan. Ja tota ja tää integraatioalusta, johon tää kaikki perustuu. Sitte tääl on vasemmalta, jos lähdetään ylöspäin, niin meillä on täällä hallintopalvelu, jossa on sit nämä meidän oppilastiedot sen niinku tää konsortio DigiOne itse toteuttaa.

Tosin tääl on, kun Vantaa on isäntäkaupunkina tässä, niin täällä on meidän tietohallinnon kilpailuttamat palvelut, (-) [0:16:54]. Eliikä heidän työvoimalla tätä hallintopalvelua täällä tehdään kilpailutettu. Opetuspalvelu, johon tää uusi palvelu sen toteuttaa on suomalainen (-), tämmönen pienempi yritys, joka on tämän tämä meille rakentanut lähes valmiiksi tällä hetkellä. Sitten meillä on täällä, jos vielä näitä sinisiä kohtia käy, jotka on näitä meidän kuntien niin kun toiminnan, kuntien tarka- tarkemmin ohjaamia palveluiden ovat tulevat työpöytä- ja mobiilisovellus. Siinäkin tää (-) [0:17:33] on tuottaa tän työpöytä ja mobiilisovellus asian. Eli se on erikseen kilpailutettu tuohon kohtaan. Ja sitten meillä on tää viimeisenä työpöytä, jolla varmistetaan se, että oppilas avaa tota, niin siellä ollut hänellä helppo, yksinkertainen työpöytänäkymä. Ja kun huoltaja avaa, niin se on vähän toisen näkönen, ja kun opettaja suunnittelee opetusta tai tekee viestintää kodin ja koulun välillä, niin niin hänellä on omanlainen se perusnäköymä. Ja sitte hallinnon työntekijöillä, niin sitten meille tulee omanlaiset näköymät.

Sitten meillä on täällä keskellä nää oranssit. Eliikä me olemme kilpailuttaneet tähän toimijat tähän lukujärjestykseen. Tämän voitti silloin muutama vuosi sitten itävaltalainen Untis-palvelu. Eliikä heillä on globaalisti 26.000 koulua tällä hetkellä. Ja se tavallaan se perusopetuksen lukujärjestysohjelma on niinku tää universaali, joka on niinku valmiina. Se vaan sitte integroidaan tähän lukion puolella. Suomen lukion toiminta on sillä lailla erilainen, et sinne sitten erilainen valintatarjotin, niin niin se se tullaan rakentamaan tämän hankkeen aikana. Sitten meillä on tää asiointipalvelu. Eliikä tarkoittaa sitä, että nykytasot nykyversiota huomattavasti selkeämmin oppilaaksiottoon liittyvät tai muut erilaiset asiointi iltapäiväkerhoon hakemiset tai koulukuljetushakemiset tai tämmöset asiointiin liittyvät, niin tämän kilpailutuksen voitti kansainvälinen Fujitsu yritys, joka sitten tekee tekee tätä osa-aluetta.

Ja sitten meillä on tää viestintä, joka on nyt sitten varmaan linjoilla oleville, niille joilla on ollut ollut aiemmin lapsia tai tällä hetkellä lapsia, niin on se tutuin asia. Eliikä miten kodin ja koulun välillä vaihdetaan viestiä, opettaja lähettää oppilaille tai huoltajille viestiä tai toiseen suuntaan, niin tämän toteuttaa (-) [0:19:44], suomalainen yritys, jolla on omanlainen viestintäsovellus. Oli siinä vaiheessa, kun he tulivat valituksi, mutta he ovat rakentaneet nyt sit rakentavat parhaillaan, viimeistelevät sitä viestintätyökalua tähän.

Ja sitten meillä on täällä oikeassa reunassa nämä valinnaiset palvelut, jotka ovat vihreitä. Ja meillä on sitten täällä jo (-) [0:20:10] ovat aloittaneet pilotoimaan, mutta tänne tulee kaikki, tuota halukkaat kustantajat tulevat tänne tarjoamaan sitten maksullisia palveluita. Ja lisäksi kolmas sektori voi halutessaan tarjota tänne ilmaisia palveluita, joita voidaan hyödyntää sitte opetuksesta. Ja näistä oransseista sanon vielä näistä lukujärjestys-, asiointi- viestintäpalveluista, että ne meillä on tarkoitus jatkossakin kilpailuttaa säännöllisin välein. Ja tässä alkuvaiheessa, niin tää on niin iso monimutkainen kokonaisuus, et meillä ei ollut mahdollisuutta kun yksien kanssa toteuttaa tää. Mut ajatuksena on se, että me ollaan saatu vakiinnutettua tämä asia ja rakennettua tää kokonaisuus kuntoon, niin sitten myöhemmin me kilpailutetaan näitä niin, että näitä lukujärjestys-, asiointi- tai viestintäpalveluita voi olla muitakin. Täs on keskeisessä roolissa, jos tätä kuvaa katsoo kokonaisuudessaan, niin niin meillä on niin kun se iso ajatus siitä, että me kaupungit yhdessä niin kun päätämme sitä, että minkälainen järjestelmä meillä on. Ja me yhdessä sitten yhteisellä päätöksenteolla teemme nää ratkaisut miten sitä kehitetään. Ja sitten me kilpailutetaan niin, että markkinat toimii. Meillä ei ole tässä yhtä yritystä tekemässä emmekä halua sitä vaan, me haluamme, että on rinnakkain useita yrityksiä. Ja ajatuksena on se, että parhaat ja toimivimmat ratkaisut ja ja kustannustehokkaimmat ratkaisut niinku toimii ja pärjää. Emme jää toimittajaloukkuihin niinku joissakin ratkaisussa on. Eliikkäs, jos olisi vain yksi toimittaja tälle koko kokonaisuudelle, niin voi käydä niin, että toimittaja ei ole innokas kehittämään kun kovin isolla rahalla tätä ja silloin ollaan niinku toimittajaloukussa. Ja tää on tällä menettelyllä, niin estetty.

Tässä sitten näkyy vielä nämä palvelut kokonaisuudessaan, ja mä nostan varmaan tässä avannukki näitä palveluita, et nää korvataan nää nykyiset lukujärjestys, hallinto, viestintä ja toi niinku korvataan nää nykyiset kolme isoa. Näissä asiainnissa ja alustassa on hieman samaa myös mitä tällä hetkellä, mut siel on niin kun paljon uusia ominaisuuksia. Ja sitten tää työ toi opetuspalvelu on kokonaan uus ja samaten tää työpöytä ja mobiilisovellus, niin ne tulee uutena. Eliikkä me tavallaan korvataan kolme olemassa olevaa plus rakennetaan neljä uutta palvelua joko kokonaan tai osittain uutta palvelua. Ja sillä lailla tää on laaja ja vaativa kokonaisuus. Ja tonne oikeeseen alanurkkaan, niin mä haluan ehkä nostaa tuolta alustasta semmosta, että me tässä rakennetaan yhteydet kaikki tuonne valtakunnallisiin palveluihin ja tietovarantoiisiin eliikkä Opetushallituksen näihin opetussuunnitelman e-perusteisiin. Ja sitten meillä

Opetushallituksella on tällainen Koski-järjestelmä, johon jokaisen nää meidän perustiedot meidän oppilaista ja toiselle asteelle siirtymisistä, yhteisvalinnoista ja niin edelleen menee. Ja ja sitten meillä on tuo digi- ja väestöviraston kanssa omat yhteydet. Ja sitten me rakennetaan myös nää yhteydet, jota tällä hetkellä ei ole tänne oppimiseen ja opetukseen liittyviin kaikkiin asioihin, niin tällä lailla tästä tulee niin kun täysin erilainen kuin nykyinen järjestelmä. Nykyinen järjestelmä on koodattu tuolla suuruusluokkaa -90-luvun aikana, ja se on tällainen monoliitti. Eli siinä on niinku yksi järjestelmä niin kun pääjärjestelmä. Ja ja se se ei esimerkiksi mahdollista toisin kuin tässä tässä on niinku mikrotuotteita, jotka yhdistetään toisiinsa ja ne voidaan helposti kehittää ja helpommin kehittää ja niinku jatkokehittää. Niin otetaan esimerkkinä tuolta vaikka toi kaikille tuttu viestintä, että tässä nykyisessä palvelussa esimerkiksi ei voi lähettää kuvia eikä liitetiedostoja ja tai linkkejä ja tekstiä, niin me kun monella eri osa-alueella, niin pääsemme monta askelta eteenpäin ja nykyaikaiseen palvelumalliin.

Tässä näkyy kokonaisuutena tää laajuus mitä me olemme tekemässä. Eli tää perusopetus on tässä versio 2.0 siitä tulee myös 2.1 ja sitten tulee lukiolle 3.0 ja 3.1. Ja tän tätä kokonaisuutta tehdään ja mä nyt ehkä ajattelen, että ei oo tässä tarpeen käydä tämän tarkemmin, mut tää kuva ehkä niinku osoittaa sitä, että me teemme niin kun yhtäaikaaisesti laajaa ja laajaa kokonaisuutta. Ja se on monella tavalla edistynyt hyvin, kohta mennään siihen. Mutta koska se on näin laaja, niin se on haastanut meitä niinku moni muukin rakennus tai tällainen Ict-hanke, että etukäteen ei oo arvioinut ihan, et se on niin laaja ja niin vaativa. Tätä kuvaa, kun katselee niin huomaa, että se on laaja. Ja sitten vielä näiden kaikkien ryhmien tulee niin kun täällä sitten yhteensovittaa ja tietoja liikkua välillä. Ja ja se on niin kun se seikka minkä takia tämän rakentaminen vie aikaa ja myös resursseja.

Meillä on tavoitteena se, että tuo toiminnan laatu paranee ja toiminnan tehokkuus kasvaa, ja sitten vielä tää osaaminen ja riskit pienenevät. Ja mä otan ehkä tuolta oikeast- oikeasta reunasta tää osaaminen kasvaa ja riskit pienenevät, et tää kuntien yhteistyön avulla, niin me saadaan niin kun ku tässä ollaan yhdessä niitä tehty, niin parhaat käytännöt mitä eri kunnilla on ja eri kunnat yhdessä ovat niitä tehneet, niin saadaan sujuviksi. Ja ja me jaetaan parhaita käytänteitä ja meidän kaikkien toimijoiden osaamistaso on jo nyt paljon kasvanut ja tulee kasvamaan lisää. Ehkä sitten mennään tästä vielä. Lupasin tuossa alussa puhua vähän tästä ekosysteemistä. Niin tää

ekosysteemin ajatus on se, et jokainen toimija hyötyy tästä ekosysteemistä. Eliikkä tuolla ylhäällä meidän tärkein asia on meidän käyttäjät, oppijat, opettajat ja huoltajat plus meidän hallintoväki. Ja sitten oikealta tää koulutuksen järjestäjän kanssa me tehdään yhdessä, niin me hyödynme tästä yhteisestä kehittämisestä. Ja me saamme kustannustehokkaasti niin kun laadukkaat palvelut verrattuna siihen, että jokainen yksin tekisi tai sitten niin, että kun tuossa alussa kerroin, että jokainen yksin kilpailuttaa ja huolehtii tietoturvat ja sitten nää tietointegraatiot, niin me tehdään nää kaikki yhdellä kertaa.

Ja täällä alimpana on tämä joukko, jolle tässä nyt tätä asiaa esitellään. Eliikkä alustan omistajat omistajakunnille, niin meillä on iso tavoite, että me tää saadaan oppimista parannettua, me saadaan hyvinvointia tehtyä. Ja se on yhdenvertaista kaikissa kouluissa. Kaikki kaikki opettajat pystyvät toimimaan oppimisen edistämiseksi yhdenvertaisesti ja tasalaatuiseksi. Ja me voidaan hyödyntää tätä digitalisaatiota tässä. Ajan rajallisuuden vuoksi en avaa tän enempää tätä vasenta reunaa enkä noita tutkimustahoja. Mutta varmaan näitte siitä pääkohdat.

Sitten vähän tähän hankeajaiseen hyväksytyyn rahoitukseen, niin tässä vois oikein isona kuvana todeta tuota ylempää osiota eli kuntien rahoitusta. Tuolta ihan oikeesta ylhäältä vielä näkee sen, että nää maksut jakautuu kunnille oppilasmäärien mukaan. Eliikkä perusopetuksen ja lukion oppijoiden määrän mukaan. Ja tässä, jos moni ihmettelee näitä prosentiosuuksia, niin esimerkiksi Jyväskylässä ei ole lukiokoulutusta lainkaan, vaan se on siellä koulutuskuntayhtymällä, niin lukio Jyväskylän lukiolaisia ei ole laskettu tähän mukaan. Ja lisäksi sitten meidän eri kaupungeissa, vaikka asukasmäärät ovat erilaisia kuin oppilasmäärät, niin tässä on iso merkitys esimerkiksi Vantaa ja Oulu, me molemmat olemme niin sanottuja lapsirikkaita. Meillä on paljon lapsiperheitä. Ja jos vertaa Tampereeseen ja Turkuun esimerkiksi, vaikka asukasmäärät on heillä korkeita, niin heillä on paljon yliopisto-opiskelijoita ja muita, joita esimerkiksi sitten Vantaalla ei niin tai niin paljoa asu, niin tää aiheuttaa sen, että peruskoululaisten ja lukiolaisten määrät on eivät ole samassa suhteessa kun kuntalaisten määrät. Mut me jaetaan tässä suhteessa, kun nuo prosentit on, niin nää kaikki kustannukset keskenämme. Ja siinä näkyy sitten nää kuntien kustannukset tuossa yläosassa. Ja todettakoon tässä sitten, että me ollaan joulukuussa kuntien uusi lisärahoitus tuolla toiseksi alin rivi, niin niin siellä on toi 5,9 miljoonaa nää tuolla jakoprosenteilla, kun tuossa, niin on päätetty että tämä rahoitus,

niin Espoo, Vantaa, Turku, Jyväskylä ja Lahti teki päätöksen niin, että me mennään tällä päätöksellä. Ja nää kolme kaupunkia Espoo, Oulu ja Tampere ovat linjanneet, että heillä on lisäpäätos tässä huhtikuun loppu toukokuun ajolla, niin he vielä tekevät kakkospäätökset tähän liittyen.

Sitten meil on täällä alhaalla nää Business Finlandin rahoitukset. Ja täällä nähdään, että valtio on tätä tukenut nyt sitte yhteensä vajaalla 7 miljoonalla ja Kuntaliitto antoi 250 000 euron rahoituksen. Ja tässä on tämä rahoitus 24 miljoonaa on tämä kokonaisuuden rahoitus rahoitus.

Sit mennään hankkeen tilannekatsaukseen. Ja täs on yhteenvetona. Eliikkä me parhaillaan arvioimme tän hankkeen kokonaisuutta. Tänään olemme olleet koko päivän ohjausryhmän kokouksissa täällä Vantaalla. Ja tuota tähän liittyy se, että me olemme myös pyydetty ulkopuoliset ulkopuolisia ulkopuolista arviointia ja näyttää siltä, että me ollaan monessa kohdassa, kaikki sujuu aikataulujen mukaan, budjetin mukaan. Meillä on täällä teknisiä, teknistä teknisiä haasteita tunnistettu parissa kohdassa. Ja nyt sitten tänään ohjausryhmässä me päätimme, että me teemme tän huhti-toukokuun aikana vielä tarkennukset ja pohdimme miten me ratkaisemme pari asiaa. Ja lisäksi voidaan todeta, et sit siinä yhteydessä me tarkennetaan tuota pilottikoulujen käyttöönoton aikataulua tänä keväänä.

Ja tässä voidaan vielä todeta ehkä tonne loppuun. Eliikkä tota meillä tää alustatyö ja eri palveluiden kehitystyö etenee jatkossa viiden kehittäjätiimin ja ulkopuolisten palvelutuottajien, näiden neljän, jotka tuossa luettelini, jotka tuottaa näitä eri palveluita. Ja meillä on hankkeen aikataulu tiukka ja budjettikin on tiukka. Tänään juuri käytiin läpi, että lukuun ottamatta näitä kahta teknistä haastetta, joita me vielä tän aikana tarkastellaan, niin meillä tää kokonaisuus näyttää hyvältä. Ja nämä asiat me toukokuun loppupuolella sitten saadaan niinku kuvattua. Niin kun sanoin tossa vielä tähän edelliseen diaan, anteeks vielä jäi tänne, niin noi Espoo ja Tampere, niin heillä kaupunginhallitukset käsittelee tätä kokonaisuutta 29. päivä tätä kuuta ja Tampereella sitten toukokuun puolella, niin nämä tarkistuspisteet on näillä kaupungeilla.

Sitten me ollaan tänä keväänä tehty pilotointeja. Ja tässä loppuun vielä tiivis raportointi näistä pilotointeihin liittyen. Täältä vasemmalta alhaalta, jos katsoo, niin mitä on tapahtunut. Siellä on tää alanuoli yhdestä viiteen lähtee vuodesta -20, niin meillä on tarpeet määritelty. Ja sitten meillä ollaan validoitu kuntakommentit, kunnat on

kommentoineet. Ja sit me ollaan tehty testauksia ja käyttäjäkokeiluita. Ja ja ja sitten me tehdään tätä kehitysvaiheen pilotointia niin kun tällä testidatalla. Niin tässä vaiheessa ollaan.

Ja nyt sitten tuolta keskirivistä katsotaan näitä pallukoita, niin meillä on nyt sit ollu useita kymmeniä määrittelypajoja, kehitysryhmien kokouksia. Ja meillä on kaikista näistä seitsemästä kaupungista aina edustukset ja meillä on siellä kaikista ammattiryhmistä ollu näitä määrittelyjä, suunnitteluja ja muita tekemässä. Elikkä siel on opettajia, oppilaita, oppijoita, lukiolaisia, perusopetuksen väkeä. Ja sitten meillä on lisäksi koulusihteereitä, lukiosihteereitä ja meitä hallinnon edustajia. Ja me ollaan iso työ tehty. Ja ja tota ja myös huoltajan roolissa olevia henkilöitä. Huoltajan näkökulma on ollut vahvasti esillä, kun näitä on kehitetty. Ja nyt sitte tällä samalla porukalla, jotka näit on ollut tekemässä, niin he pääsevät arvioimaan ja kokeilemaan ja tota tekemään. Ja sitten meillä on joka kaupungista vähintään yksi pilottikoulu. Ja näissä seitsemän kaupungin joko useammassa tai yhdessä pilottikoulussa, niin sitten on tehty näitä pilotointeja. Elikkä siellä on nyt sitte tammikuussa viikolla kaksi ollu hallintopalvelun pilotointi ja viikolla 11 viestintäpalvelun pilotointi ja sitten meillä on täällä viikolla 15. Elikkä itse asiassa viime viikolla, kun hallintopalvelua, viestintäpalvelua ja tätä opetuspalvelua on pilotoitu. Ja nyt sitten palveluiden laajempi kokonaispilotointi sitten lähtee ja jatkuu, sitä suunnitellaan. On suunniteltu ja suunnitellaan ja tarkennetaan näidenkin pilotointien pohjalta.

Ja tässä on nyt sitten käyttäjäkokemusten keskiarvot näiden niin kun kaikkien tän kevään aikana pilotointien. Elikkä sininen ja vihreä ovat, ne jotka ovat vastanneet joko täysin samaa mieltä toi lähes samaa mieltä, keltasella ei oteta kantaa suuntaan eikä toiseen. Ja sitte punaiset ovat joko melko paljon eri mieltä tai täysin eri mieltä. Elikkä meidän laaja joukko oppil- opettajia, oppijoita, hallintohenkilökuntaa, niin ovat todenneet nää tähän saakka olevat pilotoinnit, että 74,1 prosenttia toteaa, et se on helppoa, ovat joko täysin tai samaa mieltä tästä helppoudesta, hyödyllisyydestä 77,4 prosenttia. Ja se, että tää on opittava aina, kun tulee uusi järjestelmä, niin niin kuinka hyvin oppii joko ilman ohjeita tai pienillä ohjeilla. Elikkä käyttö käytön opittavuus on hyvällä tasolla. Eli sillä lailla me ollaan tyytyväisiä siitä, että tää laaja pitkä määrittelytyö, joka on tehty, jota on tehny sadat ellei tuhannet ihmiset, niin niin se on onnistunut niin, että me saadaan sellaista tuota sellaista tuotetta, joka on helppokäyttöistä, koetaan hyödylliseksi. Ja se on helpp- helposti opittavissa tää

järjestelmän käyttö. Toki tää ei oo vielä koko kokonaisuus, vaan tässä on tietyt osat alueet, mutta tämä antaa suuntaa siitä, et me ollaan onnistuttu juuri sii- siihen suuntaan menemään mitä me halutaan. Ja sitten nää kriittiset vastaukset, avovastaukset, on tuikeita täässä vaiheessa, niin niiden avulla kun tehdään näitä pilotointoja, niin sitte löydetään, et mitä asioita vielä pitää muuttaa, jotta siitä saadaan parannettua. Ja tätä työtä tehdään aina jokaisen näiden pilotoinnin jälkeen. Ennen kun tulee valmis tuote käyttöön otettavaksi, niin on nää pilotoinnit tehty. Tässä puheenjohtaja, esitys. Ja nyt meillä on mahdollisuus vastata sitten Matti Lampo ja minä näihin kysymyksiin, niitä taitaa tulla.

0:38:09.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitoksia tästä. Ja tota menemme kysymyksiin. Ja täällä on kolme kysymyspuheenvuoroa. Ensimmäinen on näistä Räsänen.

0:38:21.2 valtuutettu Räsänen Minna

Kiitos puheenjohtaja. Olisin kysynyt tosta viimesen viimeiseltä kalvolta oikeestaan sitä, että mitä niin kun riskejä tai niin kun haittoja on nyt sitten näitten pilotoinnin puolelta niinku tullu. Onko siellä joku jotain keskeisimpiä minkä kanssa vielä painistellaan painiskellaan? Ja sit toinen kysymys. Oisin kysynyt, että tosi hienoa, että tän projektin pitäisi tai siis varmastikin parantaa muun muassa kodin ja koulun koulun niin kun yhteistyötä. Mutta olisin kysynyt sitten, että esimerkiksi Wilman osaltahan on ollu jonkin verran uutisissa ja tutkimuksiakin siitä, että kuinka se myös saattaa osaltaan niinkun olla tämmönen työsuojelullinen ehkä vähän riskikin, että siel saattaa opettajat esimerkiksi saada vähän vihapostiakin sitä kautta ynnä muuta. Niin nyt ku tän DigiOnen pitäis helpottaa muun muassa tätä niin kun viestimistä, niin onko siinä pohdittu nyt jotain tällasta niin kun mahdollisuutta siitä, että se sitten automaattisesti esimerkiksi niin kun ehkäisisi järjestelmänä jo jonkinlaista tämmöstä vihapuhetta ja vähän huono- huonoa käytöstä, jotta sitten esimerkiksi loppukäyttäjälle esimerkiksi opettajalle tai sit vaikka kotiinki päin päätyvät viestit, niin eivät sitten esimerkit pitäisi sisällään kiro sanoja tai tai vaikka pitkiä caps-lockilla, isoja kirjoitettuja huutomerkki viestejä, jolloin sit ehkä se semmonen niin kun turvallisempi työskentely ympäristö puolin toisin vois olla mukava. Ei muuta.

0:40:00.6 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Tehdään niin, et otetaan näihin tiiviit vastaukset. Ja sit meillä tuo kaksi puheenvuoroa ainaki, tai anteeks kolme tällä hetkellä, niin aikataulu pikkusen rientää. Mutta mutta varmaan saadaan näihin vastaukset ensin.

0:40:15.0 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Elikkä näitä pilotointeja aikanaan on niinku opittu, et mitä niistä ollaan opittu, niin ensimmäinen, ensimmäisessä pilotoinnissa havaittiin esimerkiksi, että ne käyttäjä yhteydet elikkä siellä havaittiin semmonen virhe, että se ei toiminut niin kun sillä lailla automaattisesti, ku oli suunniteltu. Ja nyt sitten nää loput pilotoinnit, niin ne saatiin korjattua ja havaittua tämmönen. Sitten siellä on niitä avovastauksessa ja muissa olevia asioita paljonkin mitä mitä voidaan kehittää. Mut niinku sanoin, niin tässä on nää viimeiset pilotoinnit ollu viime viikolla, niin se analysointi on niin kun niidenkin kohdalla kesken. Mut jokaisessa pilotoinnissa, ku saadaan avovastaus, etenkin ne avovastaukset, niin antaa niin kun vinkkejä siitä, et miten voidaan vielä parantaa, en pysty tässä yksityiskohtaisemmin vastaamaan niihin. Ja sitte tää hu- huoltajien ja esimerkiksi opettajien tai oppilaiden ja opettajien välisessä tämmönen järjestelmä, joka ottais kirosanoja ja muita pois, niin sellasta ei ole toistaiseksi mun ymmärryksen mukaan tota tehty ja suunnitteilla. Mutta tää on tää Räsäsen ehdotus erinomainen, niin viedään tätä eteenpäin olisiko sellaista mahdollista kehittää, niin tämän viestin välitän eteenpäin.

0:41:42.6 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitoksia nyt meillä tuli sen verran monta puheenvuoropyyntöä tähän, että otetaan nämä seuraavat niin, että listassa, jos keräätte asiantuntijat kaikki nää kysymykset putkeen ja sen jälkeen vastaukset putkeen. Ja toivon tiiviitä kysymyksiä. Ja tuota Kauppinen on tässä listassa viimeisenä, jätetään siihen nyt viiva, et sen jälkeen en ota enää kysymyspuheenvuoroja tähän keskusteluun. Eli seuraavana valtuutettu Rokkanen.

0:42:11.8 valtuutettu Rokkanen Sakari

Kiitos puheenjohtaja. Kaksi kysymystä. Ensimmäinen kysymys datasta ja datan hyödyntämisestä. Tarjooks tää järjestelmä meille mahdollisuuden seurata yksittäisen oppilaan edistymistä, poissaoloja, muita tavallaan koulunkäyntiin liittyviä liittyviä asioita. Ja ja hälyttämään sitten, jos jotkut mittarit menee punaselle. Ja ja myöskin, et

antaaks tää meille mahdollisuuksia tietää miten meillä luokat pärjää, koulut pärjää, miten nuoriso oppii ja lapset oppii, kehittyä, tän tyyppinen kokonaisuus. (-) [0:42:44.3] data puolta irti. Ja sit toinen kysymys ihan lyhyesti. Vaikka tässä on menty eteenpäin, niin alkuperäisestä sekä aikataulu on mennyt pitkäksi ja budjetti on jo ylittynyt ja on lisärahoituspyyntö hoidettu, niin kysyisin näin, että voidaanko tässä kohtaa luvata, että nyt tavallaan annetussa aikataulussa pysyttäis ja myös budjetissa pysyttäisi.

0:43:16.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Edelleen Mutanen.

0:43:18.7 valtuutettu Mutanen Tuomas

Joo kiitos puheenjohtaja. Kiitos hyvästä selkeästä alustuksesta. Vantaallahan on paljon semmosia vanhempia, jotka on maahanmuuttajatausta- taustaisia, joille ei oo välttämättä kovin hyvä vielä se esimerkiksi suomen kielen taito. Ja nyt kuitenkin digitaalisuus ja ja niinku nää kehittyvät kielimallit mahdollistas tosi paljon tässä viestinnässä sovelluksia niinku erilaisia kääntö- automaattisia kääntösovelluksia, niin onko semmosia mietitty sen vanhempien ja opettajien välisen viestinnän jouhevoittamiseen. Kiitos.

0:43:57.3 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitos. Ja seuraavana Kaiju.

0:44:02.9 valtuutettu Kaiju Susanna

Kiitos puheenjohtaja. Tota mä en näköjään saa nyt kameraa päälle, joten kysyn ilman kameraa. Mutta mä olisin kysynyt siitä, et kun tää on nyt tosiaan tää aikataulu tälle viivästynyt, niin tota mä ymmärsin niin joskus, et et ainakin jotkut tietosuojaan liittyvät asiat oli sellasia, jotka oli vaativampia mitä oli ajateltu. Et onks nää tän tyyppiset saatu ratkastua. Ja sit se toinen kysymys liittyis tähän, kun tää on nyt tämmönen modulaarinen hyvinkin voimakkaasti tää järjestelmä. Et onks sit mahdollisuus ottaa käyttöön ekaks jotain osuuksia, ja et et tavallaan, koska täähän nyt on ihan massiivinen järkäle, niin mä nään ihan kauheesti täs riskejä, jos niinku kerralla vaan kaikki rykästään sinne. Et tavallaan, et pystyyks sitä palastelemaan sitä käyttöönottoa. Kiitos paljon.

0:45:00.6 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Ja seuraavana käsittääkseni Jääskeläinen.

0:45:03.3 valtuutettu Jääskeläinen Jouko

Kiitoksia puheenjohtaja. Kysyn kääntäen tuota Rokkasen kysymystä. Nythän tässä voidaan ehkä seurata kovinkin hyvin ja yksityiskohtaisesti. Hyvä tieto oikein käytettynä on hyvä, mutta riski myöskin tiedon vuotamisesta. Ja silloin voi tulla leimatuksi niin luokka kuin yksityinen henkilö ja niin edelleen, että olemmeko me turvanneet nyt sitten tämän tietosuojan, koska oppiminen on kuitenkin aika persoonallinenkin asia eikä ihan kaikkia yksityiskohtia pitäisi välttämättä kaikkien tietää.

0:45:35.6 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Seuraavana Abdi.

0:45:41.3 valtuutettu Abdi Faysal

Kiitos puheenjohtaja. Ja kiitos tästä hyvästä esityksestä. Lähinnä kysyisin tähän riskeistä. Niin vaikka Suomi on it-alan edelläkävijä, niin monessa yrityksessä hoidetaan it-alan huo- huolto ynnä muut ulkomailla, niin kun tämä on iso liikehanke, niin missä on niin kun huolto tulee olemaan ja mahdollinen ylläpito, jos tulee joku vika. Kiitoksia.

0:46:13.8 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Ja valtuutettu Rautavaara.

0:46:16.9 valtuutettu Rautavaara Maija

Mulla itse asiassa kysymys aika pitkälti oli sama kuin Faisalin, valtuutetun Faisalin eli minkälaiset, et kun siellä on paljon, paljon palveluja ja eri toimijoiden tuottamia, niin minkälainen takuu siinä on, että jos siellä huomataan sitten pilotoinnin ja käyttöönoton jälkeen tai erityisesti sen käyttöönoton jälkeen, et joku siellä on toimimaton, niin niin kuinka pitkälle pitkälle sitä on sitten mahdollista palauttaa jotenki uudelleen valmistettavaksi tai ainakin muokattavaksi, että se ois sitten käyttäjäystävällisempi. Kiitos.

0:46:50.0 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitos. Ja viimeisenä kysymyspuheenvuorona Kauppinen. Nyt ei kuulu, yhteys taitaa olla huono. [tauco 16 s] Voiko valtuutettu Kauppinen siirtyä toiseen kohtaan tai että tuleekin näköjään kysymyksiä. Nää tulee kirjallisena. Kirjataan nuo valtuutettu Kauppisen kysymykset vastaanotetuksi kirjallisena ja mennään vastauksiin. Ja tehdäänkö niin, että jos Lampo ottaa noi tietosuoja-asiat ja Kalo sitten tän muut mahdolliset mitkä kuuluvat nyt enemmän sinun vastuullesi. Ja alotetaanko Lamposta.

0:48:04.5 tietohallintojohtaja Lampo Matti

Joo, kiitoksia. Eli kyllä järjestelmässä on ihan tai järjestelmäkehityksessä porukassa on ihan erillinen tietoturva ja tietosuojaryhmä, jotka joissa niinku arvioidaan nää nää sekä sekä että saadaan niinku riittävät riittävät näkyvyydet niille, jotka hoitavat asioita eli opettajat näkevät oppilaiden asioita ja niin edespäin. Mutta myös siten ettei ettei ne tiedot sitten näy toisaalta sit niille henkilökunnan henk- henkilöstölle asti, joiden ei niitä kuulu saada. Et kyl tää on niinku nimenomaan iso edistysaskel verrattuna niinku nykyisiin järjestelmiin molemmissa suhteissa. Eli eli nää on niinku niitä niitä, joissa on niinku et ollu todellakin omat työryhmänsä tätä varten.

Sitten tota itse asias mä voisin vastata varmaan tohon järjestelmän ylläpitoon myös. Jos jatkan siihen. Eli järjestelmän ylläpitoon tämä tulee siirtymää sen jälkeen, kun käyttöönotto se on otettu käyttöön, niin se tulee siirtymään Tieran vastuulle. Ja Tiera hoitaa niin kun järjestelmän ylläpitoa vastaavan ja vastaava taho kilpailuttaa siihen palvelut. Tieran ylläpito, konesalit ovat Suomessa, joten ja joka tapauksessa tässä noudatettais muu- muissakin tapauksissa niin kun ihan näitä EU-sääntöjä, että missä sitä voidaan pitää. Eli ylläpito on tällä hetkellä Tieran vastuulla sitten käyttöönoton jälkeen. Eli ei tapahdu mistään toisesta maanosista ja niin edespäin.

Ja sitten ton järjestelmän takuukin, takuuvastauksiin mä voin myös vastata tälle niin kun it-mielessä. Eli siinä mielessä, kun nyt järjestelmän kehitysvastuu on kunnilla, niin tässä ei siis ole niillä järjestelmän toimittajilla niin merkittäviä vastuuta. Eli meillä on tottakai joitain kilpailutettuja osuuksia, ja ne osuudet, jotka me ollaan kilpailutettu niin, että se kokonaisvastuu on joillain järjestelmätoimittajalla niihin liittyy tietty niitten järjestelmien osalta niitten järjestelmätoimittajien takuu. Mutta tossa on aika paljon sellasta työtä, jonka päävastuu on nimenomaan kunnilla. Ja sikäli kunnilla on myös niin kun vastuu sen toimivuudesta jatkossa.

0:50:32.6 puheenjohtaja Tahvanainen Säte

Kiitoksia näistä vastauksista. Ja sitte tuli näitä muita, jossa lähdettiin siitä dataseurannasta Rokkasen kysymyksistä ja aikataulusta, budjetista, käännössovelluksista ja taisipa olla sitte sitte noi tuota modulaarisuus ja vielä nuo Siru Kauppisen kysymykset.

0:50:56.2 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Elikä tähän data ja sen hyödyntäminen, edistäminen eli nää poissaolot niitä voidaan seurata. Ja sinne voidaan juuri rakentaa sellaiset värit ja muut silloin, jos poissaolojen määrä. Se on niin kun helppokäyttöinen käyttäjille. Elikä tässä päästään paljon parempiin. Eli kuinka oppilaat pärjäävät, niin ne saadaan tänne oppimistulokset kuinka paljon menee oikein silloin kun käytetään, niin silloin kun käytetään, vaikka matematiikassa tai muissa oppiaineissa, kun käytetään tehtäviä, niin niiden kuinka paljon menee oikein, kuinka paljon on väärin, millä lailla voidaan seurata, niin se onnistuu. Sit on tärkeätä tiedostaa myös se, että jatkossakin osa opetuksesta, niin sitä tehdään muualla kuin täällä. Vaikkapa kotitaloudessa tehdään joko jauhelihakastiketta tai tuota tai jotain muuta ruokaa, niin niitä asioita me emme tule näkemään kuinka hyvin saadaan. Mutta siihen arviointiin voidaan liittyä vaikka kuvataiteessa, niin ottaa kuvia ja kaikkea muuta, ne tallentuu kaikki sitten, ja arvioinnit niistä. Ja sitä kautta niin kun päästään myös näiden seuraamiseen ja niin, että kun on tietty tavoite, niin opettajan arviointi ja oppilas näkee ja sinne jää tuota asioita. Pystyy seuraamaan ja huoltaja näkee paremmin sitte, että minkä takia tää arviointi tehdään näin tai näin.

Sitten tällä hetkellä alkuperäinen aikataulu ja budjetti, niin siinä pysytään. Niin kun sanoin, niin meillä on tässä kaksi selkeätä haastetta, joita meillä me on huomattu ja niitä käydään tässä tän huhti- ja toukokuun aikana läpi. Ja tän selvitystyön kautta, niin tullaan näkemään, että löydetäänkö niihin ratkaisut, sellaiset ratkaisut, että budjetillisesti ei mennä yli, jos tulee budjettivaikutuksia, niin sitte sitten niihin sitten siihen joudutaan palaamaan. Mutta todetaanko näin, että vahva tahto on löytää ratkaisut, että pysytään nykyisessä aikataulussa ja nykyisessä budjetissa, mutta niin kun laajoissa rakennushankkeissa ja ict-hankkeissa on sitten kyseessä Olympia-stadionin rakentaminen tai joku muu, niin on mahdollista, että yllätyksiä tulee. Minä eikä kukaan mukaan varmaan uskalla vielä tässä vaiheessa niin sanoa, että varmasti pysytään budjetissa eikä tule yllätyksiä, mutta tähän palataan myöhemmin.

Sitten tää maahanmuuttajataustaisten tää automaattinen käsitys Mutasen kysymykseen, niin meillä tää tehdään kielillä suomi, ruotsi ja englanti. Elikä kaikki palvelut toimii näillä kolmella kielellä. Ja nyt sitten, kun on tullut tämän hankkeen kehittämisen aikana näitä sovelluksia, keinoälyyn perustuvia taitavia käännösasioita, niin tämä tätä tullaan huomioimaan. Nyt fokus on tällä hetkellä, et me saadaan nyt nämä kehitteillä olevat asiat tehtyä. Ja sitten tämä ajatuksena on ollut, et tämä ei lopu

koskaan tämä kehittäminen, vaan aina sitten tehdään jatkokehitystä sen mukaan mitä tarvitaan. Ja tää on varmasti yksi semmonen jatkokehitysasiasia hyödyntää näitä tulevia tekniikoita.

Ja tähän Kaijun kysymykseen nimenomaan tähän modulaarisuus mahdollistaa sen, että me voimme niin kun helposti jatkokehittää. Ja modulaarisuus varmistaa tähän kysymykseen vastauksen, että osa otetaan alkuun käyttöön ja sitten voidaan asteittain ottaa lisää. Esimerkiksi opetuspalvelu, niin joka on jo nyt lähes valmis. Et se opetuspalvelun myötä, niin on todennäköistä, että siitä otetaan alkuun tietyt osat käyttöön vaikka on enemmänkin valmiutta, kun niitä totutaan käyttämään ja sitte lisätään. Ja sama koskee sitten, kun tulee tilanne, että tai huomataan, et tarvitaan joku kehitysaskel, niin sitte se otetaan. Kunnat päättävät yhdessä, et otetaan kehitettäväksi tämä, ja sitten se voidaan myöhemmin liittää ja laajentaa mukaan. Jääskeläisen tietovuotoasiaan vastattiin, Lampo jo vastasi, samaten Abdiin ja sitten ja Rautavaaran tähän takuuasiaan, jos joku ei toimi. Haluaako Lampo vastata tähän, että kuinka toimitaan siinä vaiheessa?

0:55:30.9 tietohallintojohtaja Lampo Matti

Vastasin siihen kyllä jo, että ne on ne järjestelmätoimittajat vastaavat niistä tilatuista osuuksista, jotka on erikseen kilpailutettuja. Ja sitten mutta kunnat vastaavat kuntien itse tekemästä osuudesta, joissa on vaan ostettu resurssit ulkopuolelta.

0:55:50.1 perusopetuksen johtaja Kalo Ilkka

Sitten tähän Kauppisen chatti-palstan kysymyksiin, niin varmaan suuret, suurimmat haasteet kehitystyössä on ollu se, että meillä on niin niin laaja, laaja määrä määrittelyjä. Me ollaan tehty valtava määrä niitä määrittelyjä, mutta kun niihin osallistuu niin kun vois sanoa vähän tavallaan se on hyvä, et on valtavan laaja joukko osallistuu kehittämiseen, niin se se kestää oman aikansa, et seitsemän kunnan kaikki pääsee yhteiseen ymmärrykseen mikä se on. Mut se on toisaalta etu, että se on ollu niin laaja joukko suunnittelemassa, et siitä tulee tämmönen universaali. Tää on ollu yksi. Toinen haaste on ollu nää koko ajan kiristyvät tietosuoja- ja tietoturva vaatimukset, jotka on EU-tasoisia, niin silloin aloitettiin hanke, niin ei ollu niistä tietoa. Ja sitten nyt on selkeesti tämä, tämä tehdään niin laajaa ja tavallaan hyvä, että on kunnianhimo korkealla, et saadaan hyvä tuote. Mut se on kompleksinen ja

miten nämä palveluiden välillä nää integraatiot ja muut saadaan toimimaan ja kunnolla, niin se on myös tämmönen laaja, laaja haaste.

Ja Apotin suhteen, niin tässä on erilainen asia kuin Apotissa, siellä on yksi toimija. Ja se voi olla joskus haastetta, ja siinä on ehkä tehty aika tämmönen monoliittimainen yksi iso järjestelmä se, että tää on modulaarinen, pilkottu. Ja me emme ole niin kun yhden toimittajan loukussa, niin sillä lailla tää niin kun muuttuu. Ja sitten tää Matti ehkä tossa kysymyksessä näistä koodin joustavuuden ja käytettävyyden niin kun ja koodaamisen suhteen, niin jos sä otat tähän vastauksen.

0:57:34.3 tietohallintojohtaja Lampo Matti

Sinänsä sinänsä nyt en tunne tätä Helsingin järjestelmää muuta kuin sen mitä on niin kun lehdistä lukenut. Ja että on isoksi mennyt. Eli en osaa sanoa, että miten miten se tosiaan niin kun mitkä ne haasteet siellä on, että niitä juuri samoja vältettäisiin. Että Apotin suhteen tosiaan tilanne on kovinkin, kovinkin erilainen, koska Apotti (-) [0:57:56] tilattiin ja vielä Yhdysvalloista. Ja sen soveltuvuus Suomeen oli kovin haasteellinen. Ja sen käyttöönnotossa oli kovin monia haasteellisia asioita niin kun ihan kulttuurillisista asioista alkaen. Eli hyvin eri tyyppisiä asioita, että nää on näitä niin kun taklataan ihan perinteisesti niin kun hyvien käytäntöjen kautta, mitä nyt yleensä koodin joustavuuteen, käytettävyyden ja monimutkaisuuteen. Eli meillä on nyt kuitenkin tilattu tilattu ne koodarit ihan niin kun Suomen parhaista taloista, niin ei siinä sinänsä, että ne ovat sitä ammatikseen tekeviä, tekeviä, kuten Goforelta ja muilta vastaavilta toimijoilta (-) [0:58:42.6]. Ja sieltä on nimenomaan niitä parhaita ostettu, parhailla käytännöillä. Eli sit sitä kautta niihin taklataan enemmänkin.

0:58:54.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitoksia näistä vastauksista, ja kiitoksia alus- alustuksesta. Ja tota toivottavasti tämä hanke menee hyvään maaliin ja pysymme budjetissa ja aikataulussa.

0:59:04.7 perusopetuksen johtaja Lampo Matti

Kiitos hei, hei.

Henkilöstökertomus 2023

0:59:11.7 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Jatkamme seuraavaan aiheeseen. Elikkä henkilöstökertomus 2023. Meillä on va. henkilöstö- ja konsernijohtaja Piia Viskarinen-Soutamo täällä tänään alustamassa. Ja

paikalla ovat vastaamassa myöskin kysymyksiin sen jälkeen, kun kysymyksiä tulee, niin kehittämispäällikkö Hilma Aminoff ja hr-palvelupäällikkö Anne Manner. Ja pikkuisen toivon, että pystymme kirimään aikataulussa. Meillä on tänään myöskin kolme kysymystä tuolla kyselytunnilla, ja mahdollisesti muut lista-asioihin liittyvät kysymykset. Taidamme mennä vähän yli seiskaan kuitenkin tänään tässä, näyttäs siltä. Mut mennään tähän. Eliikkä henkilöstö- ja konsernijohtaja Pia Viskarinen-Soutamo, ole hyvä.

[tauko 72 s]

1:01:05.0 henkilöstö- ja konsernijohtaja Viskarinen-Soutamo Pia

Hyvää iltaa. Tosiaan Piia Viskarinen-Soutamo. Ja esittelen tässä henkilöstökertomuksen. Tämä henkilöstökertomus 2023 on nyt ensimmäinen, joka on tehty sen jälkeen, kun iso sosiaali- ja terveystoimen toimiala ja myös tämä pelastuslaitos siirtyivät tonne hyvinvointialueelle. Meillä on tällä hetkellä vakituisia työntekijöitä hieman alle 6 000 ja määräaikaista sitten reilut 2 000. Ja meidän määräaikainen työntekijä määrähän perustuu lähtökohtaisesti siihen, että tarvitsemme laajan palvelutuotannon vuoksi todella paljon sijaisia. Henkilöstömäärästämme tai osuudesta naisia on semmonen 80 % ja miehiä 20 % hieman reilut. Esimiehinä ja johtajina tuo suhde on lähes sama, miehiä hieman sitten enemmän. Se voi kyllä osittain johtua myös siitä, että meillä on miesvaltaisilla aloilla ehkä vähän semmonen organisaatio, että siellä sitten myös esihenkilöitä on enemmän. Naisvaltaisin toimiala on kasvatusta ja oppiminen, ja toisaalta sitten miesvaltaisin toimiala kaupunkiympäristön toimiala. Meidän henkilöstömme keski-ikä on tässä vuoden aikana vuonna 2023 hieman hieman nuortunut eli eli 45 vuotta. Se oli aikaisemmin vähän yli 46 vuotta. Ulkomaalaistaustaisia työntekijöitä henkilöstöstä on reilut 10 % ja tämäkin osuus on vuosien varrella aina hieman kasvanut. Vuosi -22 oli vielä koronavuosi, mutta sitten vuonna -23 tämä etätyön määrä on vähentynyt. Mutta korostan sitä, että edelleen meillä tehdään niissä ammateissa etätöitä ihan säännöllisesti missä se työtehtävien työ, missä työtehtävien laatu sen mahdollistaa. Vuoden onnistumisista ja haasteista on nostettu tähän muutamia. Onnistumisena pidetään ilman muuta meidän saatavuusohjelmaa, joka piti tämän henkilöstö- ja vetovoima näkökulman koko vuoden ajan keskiössä sekä palvelualueilla että linjajohdossa ja myös henkilöstöhallinnossa. Tämä on ollut erinomainen työkalu. Ja myös semmosen yhteisen näkemyksen tuo- tuonut ohjelma.

Myös palkkaratkaisut niin valtakunnalliset (-) [1:04:43] Tes-ratkaisut kuin sitten Vantaan omat ratkaisut lisäsi kaupungin vetovoimaisuutta työnantajana. Tästä voisi ehkä nostaa ihan esimerkkeinä meidän nuorisopalvelut sekä myös sitten varhaiskasvatuksen minne suunnattiin oikeinkin merkittävä määrä näistä palkkaratkaisuista. Myös meidän rekrytointia sujuvoitettiin. Ja ja tämmöistä rekrytointikulttuuria ja nopeutta kehitettiin. Myös rekrytoinnin rekrytoinnin ää tämmösiä valonpilkahduksia oli se, että meidän kokonaishakijamäärät olivat kasvusuunnassa. Ja toisaalta sitten taas, jos miettii juuri tätä saatavuutta, niin meillä on aina ollut henkilöstön lisä- ja jatkokoulutusmahdollisuudet hyvät. Mut nyten siihen laitettiin vielä lisää panostuksia. Ja myös nää oppisopimuskoulutukset on erittäin tärkeä lisä siihen.

Haasteitakin toki oli ja on. Eli meidän sairauspoissaolot kasvoivat vuonna -23. Toki tähän pitää nyt sanoa sellainen asia, että me vaihdoimme hieman tätä laskentaperiaatetta, eli aloimme noudattamaan kunnallisen työmarkkinalaitoksen suosituksia. Ja nyt sitten tulevat vuodet näkyvät, että tasaantuuko tämä kasvu eli eli kuinka paljon tästä sit mahdollisesti on tämän tilastoinnin aiheuttamaa muutosta. Mielenterveysperusteiset poissaolot niissä oli pieni suunta alaspäin, mutta edelleen ne ovat erittäin merkittävä osa poissaolosyistä. Ja ja siihen tietenkin sitten on tarve tarve tota niin keskittyä myös tulevaisuudessa. No työvoiman saatavuudessa sanoin tuossa onnistumisissa. Ja sit on se kääntöpuoli, että kyllä varhaiskasvatuksessa edelleen on nyt työvoimapula alasta kysymys. Ja meidän tarvii hartiavoimin täällä paikallisesti tehdä tehdä töitä monilla eri osa-alueilla sen ratkaisemiseksi. Mutta kyllä tässä sit on semmonen yksi näkökulma se, että kyllä ehdottomasti pitäisi tähän valtakuntaan saada lisää näitä aloituspaikkoja. Ja tuolla työsuojelupuolella sitten on noussut tämä asiakkaiden käytös työntekijöitä kohtaan. Siellä vähän myöhemmin paneudun siihen yksityiskohtaisemmin. Mutta tämä on asia, joka haastaa meitä. Ja se ei saisi olla asia joka haastaa.

Suurimmat ammattiryhmät on tässä vuoden aikana hieman muuttuneet. Siellä on meillä lastenhoitaja ja varhaiskasvatuksen opettaja meidän naisvaltaisimmat suuret ammattialat. Ja niinku tosta näkee, että miesvaltaiset alat, niin niin eivät ole kovin suuria, mutta tuohon ne on kuitenkin nyt sitten esit- esitetty, että mitkä ne tällä hetkellä ovat. Esihenkilöiden sukupuolijakauma toimialoittain. Tässä justiin näkee sen, että kun meillä on noin 80 % miehiä ja kahdeksa- 20 %, anteeksi sanoiko väärin päin, 80 % naisia ja 20 % miehiä, niin tästä sitten näkee myös ton toimialoittain olevan eron. Mutta

kaupunkitasoilla kaupunkitasolla se on suht tasainen. Työntekijöiden lukumäärä ja se henkilöä kohden näillä kaikilla muilla toimialoilla on sanoisinko tarpeeksi matala, että sitä lähijohtamista voi hyvin hyvin ja onnistuneesti tehdä. Mutta sitten täällä kasvatuksessa ja oppimisessa, niin meillä on vähän erilaiset tarinat ja rakenteet, että että vielä yleensä se rehtori on esimerkiksi kaikkien opettajien esihenkilö. Niin se näkyy selvästi nyt näissä luvuissa. Ja sitten siellä on tietysti päiväkodit ja päiväkodin johtajat, jotka on päiväkodin sitten henkilöstön esihenkilöitä. No tässä näkyy vielä tämä sairauspoissaolo miten miten luku on kasvanut vuodesta -22, mutta sitten tässä seuraavassa diassa paneudutaan näihin diagnoosi pääluokkiin. Eli suurin osa näistä sairauspoissaoloista on kuitenkin suhteellisen lyhyitä. Eli tuo tuo suurin muu luokka, joka siis sisältää ne sairauspoissaolot, joihin on riittänyt esihenkilön, esihenkilön lupa. Eli eli Vantaan kaupungillahan on se käytäntö, että että lähtökohtasesti esihenkilö voi voi sen luvan antaa, voi sen luvan antaa mikäli sairauspoissaolo kestää alle kahdeksan vuorokautta. Sitten tuolla noi mielenterveysperusteiset poissaolot, jotka soisivat kyllä, että laskisivat tulevana vuosina. Eli pieni nytkähdys siellähän nyt on ollut alaspäin. Mutta ovat kuitenkin viidesosa meidän poissaoloistamme. Sitten on nämä tuki- ja liikuntaelimestön ja erilaiset infektiot, jotka tuossa esitellään. Ja sitte on tietysti nää tapaturmat myös mukaan lukien työtapaturmat. Ja nehän on aina semmonen kategoria, että niitä pitäisi saada alaspäin. Ja sitä työtähän sitten koko ajan tehdäänkin.

Lähtövaihtuvuus. Tässä on edellisiä vuosia. Ja sitten tämä tämän vuoden 10.1 %. Se on nyt taittunut tosta edellisestä henkilöstökertomusvuodesta -22. Ja täytyy ajatella ja uskoa, että että siitä se edelleen sitten pienenisi. Et varmastikin tossa -21, -22 vuoden vuosien ero, niin selittyy myös sillä, että siellä korona-aikana ihmiset ei niin vaihtanut työpaikkaa. Tossa sitten oli ehkä koronan laannuttua, niin myös sellaista patoutunutta työpaikan vaihtohalua.

Sitten mennään tähän meidän työsuojelukauteemme vuonna -23 ja -25. Ja tätä diaa voi oikeestaan lukea sillä lailla, että kun meidän työsuojelukauden painopistealueet on tää väkivallan, väkivallan uhan ja häirinnän torjunta, niin se oikeestaan kohdistuu sinne asiakasrajapintaan. Sitten tää kohta 2. Ennakointi ja tapaturmien ehkäisy. Tää on semmosta perinteistä traditionaalista työsuojelua. Ja sitten tää 3. painopiste Vastuullinen työkäyttäytyminen, niin tää taas sitten sitä painopistettä vie sinne työyhteisöjen sisään ja siihen hyvään hyvään työilmapiiriin ja työntekemiseen.

Mutta palaan nyt uudestaan sitten tonne kohtaan 1. Ja sieltä muutama nosto. Eli työturvallisuusilmoituksista 66 % liittyy näihin uhka- ja väkivaltatilanteisiin. Eli eli tota tosiaan 66 %. Ja näistä uhka- ja väkivaltatilanteista, niin niistä lähes 95 % näistä ilmoituksista on tullut tuolta kasvatuksen ja oppimisen toimialoilta, toimialalta. Sitten tämä henkinen ensiapu, niin se tarkoittaa sitä, että Metropolia ammattikorkeakoulun kanssa ollaan yhdessä tehty semmosta koulutustuotetta, joka sitten on meidän kaikkien toimialojen käytettävissä.

Epäasiallinen kohtelu. Siinä pitää tietysti olla nollatoleranssi. Ja siinä se painopiste tällä hetkellä on näitten tilanteiden tunnistamisessa. Eli eli toisaalta, kun sanoin tuossa äsken, että 66 % esimerkiksi näihin uhka- ja väkivaltatilanteisiin ja ja sitten myös myös näihin epäasialliseen kohteluun, kun tehdään ilmoituksia, niin tässä pitää aina muistaa, että kun prosentit nousee, niin siinä voi olla myös hyvä puoli se, että näitä asioita tunnistetaan, niin niihin päästään kiinni. Koska meillä käsitellään kaikki tehdyt ilmoitukset, niin niin sitä kautta sitten päästään myös purkamaan ja niihin niihin lähtötilanteisiin puuttumaan, että että tälläset tällasta ei enää olisi.

No sitten tässä ennakointi ja tapaturman ehkäisy, niin siellä tehdään työolojen ja haittojen ja vaarojen arviointia. Pyritään terveelliseen ja turvalliseen työoloihin. Ja sitten myös näihin tapaturman tapaturmien ennalta ehkäisy on todella tärkeää. Ja se tapahtuu muun muassa näitten tapaturmatutkinnan kehittämisen kautta. Eli kun ymmärretään, että minkälaisista tilanteista niitä tapaturmia tulee, niin myös niihin päästään puuttumaan. Eli näitten juurisyitten kautta sitten näitä ilmiöitä pienennetään. Ja tavote on tietysti se nolla.

Vastuullinen työkäyttäytyminen, niin liittyy työyhteisötaitoihin ja sitten esimies ja ja myös työntekijätaitoihin. Eli meillä sitten saa esihenkilöt ja työyhteisö koulutusta ja tukea siihen, että meillä olisi hyvinvointia ja ja hyvät työyhteisötaidot omaavia työpaikkoja.

Päihteettömyys on, päihteettömyyteen tehtiin uudet toimintaohjeet. Ja tossa viime vuonna ja ehkä tammönen niin kun perinteisen alkoholin käytön, väärinkäytön, liikakäytön rinnalle, niin siellä myös nyt mentiin sillä lailla nykyaikaa ohjeistuksessa, että siellä on nyt mainittu myös lääkkeet ja huumausaineet, koska nää on kyllä työyhteisössä myös tosi vaikeeta tunnistaa nämä tota niin niin päihteiden väärinkäyttö.

Sitten tossa alussa kerroin, että tästä saatavuusohjelmasta ja tästä nyt näkee tämmösen positiivisen trendin. Eli eli tässä on kelpoisien opettajien ja kelpoisien erityisopettajien osuudet. Eli ne palkankorotukset esimerkiksi tulivat tuossa kesällä - 23. Ja siitä on nyt sitten sitten tommonen voisko sanoa selkeä trendi ylöspäin. Mutta toki meillä on vielä aikaa ja tai meillä on vielä matkaa tuonne tota niin niin erinomaisille ja hyvälle tasolle. Tästä mainitsisin vielä sitten sen, että palkkauk- palkkauksen lisäksi, niin vaaditaan tietysti muitakin toimenpiteitä. Ja esimerkiksi tänne varhaiskasvatukseen, niin tänne on tehty lähijohtamista tukevia ratkaisuja ja koulutuksia. Ja panostettu hyvinvointiin.

Ja viimisenä, mutta ei kuitenkaan vähäpätöisempänä, niin on nämä pätevyitysmiskoulutukset, joita työnantaja myös tukee. Eli sieltä meille sitten valmistuu ja on valmistunut pätevää, kelpoista työvoimaa.

Tähän lopuksi vielä haluan nostaa meidän rekrytoinnin. Eli eli olemme todella panostaneet tähän rekrytointiin. Ja paremmin ehkä sanoisin vielä rekrytointi kulttuurin muuttamiseen. Eli eli pitää ymmärtää, että nykypäivänä se rekrytointi ei enää mene sillä tavalla, että lähetetään tai tehdään ilmoitus, sitten tulee hakemukset, ja sitten niitä hakemuksia aletaan jossain kohtaa katsomaan, että minkälaisia tullut. Tää on semmosta nopeat syö hitaat. Eli meillä pitää olla tosi nopeita nää rekrytointiprosessit. Ja myös nostan tuossa opiskelijat. Eli eli meidän meidän tulevaisuuden työntekijät. Eli oppilaitosyhteistyön tiivistäminen on todella merkittävä keino ja panostus myös sinne tulevaisuuteen. Kiitoksia.

1:21:00.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säte

Kiitoksia alustuksesta. Ja nyt pääsemme puheenvuoropyyntöihin. Ja täällä on jo useampia puheenvuoropyyntöjä. Tässä annan ensimmäisenä Tammiselle, ja toivon, että ton Tammisen puheenvuoro aikana tulevat loput kysymykset tähän. Ja otamme taas sitten niin, että asiantuntijat kirjaavat ylös kysymyksiä ja kerralla vastaavat kaikkiin. Koska näitä sitten aikataulullisesti saadaan vähän tiiviimmin hoidettua. Eliikka valtuutettu Tamminen.

1:21:29.5 valtuutettu Tamminen Ida

Kiitos paljon puheenjohtaja. Kaksi kysymystä. Lähtövaihtuvuus. Millä toimialalla se on kaikista suurinta ja toinen kysymys on se, että onko yhtään analysoitu sitä, et mikä on todellinen prosenttiluku näille mielenterveysperusteisille poissaoloille? Koska kun voi

kuitenkin paljon niitä on sisään leivottu tähän 54 %:iin, jossa on sit niin kun esimiehen luvalla, niin tämä on mun toinen kysymys. Kiitos.

1:22:02.0 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Ja valtuutettu Järä.

1:22:03.9 valtuutettu Järä Juha

Kiitos puheenjohtaja. Ja kiitos esittelijöille. Olisin kysynyt näistä esimies- tai esihenkilöjakaumista. Ehkäpä pitäydyn perinteisessä sanassa esimies tässä tapauksessa, koska hämmästelen tuota lukua, joka on esihenkilöitä vain reilu neljännes näyttäisi olevan. Mitä tälle asiakokonaisuudelle ollaan tekemässä, että saataisiin sitä tasa-arvoisemmaksi tuota jakaumaa? Kiitos.

1:22:37.4 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Valtuutettu (Tikkanen) (-) [1:22:37]

1:22:44.7 valtuutettu (Tikkanen Eeva)

Kiitos puheenjohtaja. Sairauspoissaoloihin liittyen kysyisin, että mitkä on vuosittaiset kustannukset sairauspoissaoloista? Ja sitten tuota varhaiskasvatuksen osalta, että onko ne kaupungin suurimmat juuri siellä pienenee sairauspoissaolot ja mikä vaikutus on ylipäättään Kason puolen hyvinvointiin sillä, että esihenkilöitä ja esihenkilö- ja työntekijäsuhde on suurempi kuin muissa muilla toimialoille?

1:23:22.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Ja valtuutettu Norrena.

1:23:21.8 valtuutettu Norrena Vaula

Hyvä puheenjohtaja. Kiitos esityksestä. Kysyisin anonymista rekrytoinnista. Montako työpaikkaa on täytetty anonymilla rekrytoinnilla viime vuonna ja minkälaisiin työpaikkoihin ne on syntyneet?

1:23:45.9 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Valtuutettu Vacker.

1:23:49.9 valtuutettu Vacker Marjo

Kiitos puheenjohtaja. Ja kiitos esittelystä. Mä olisin kysynyt tuosta työsuojelu painopistealueesta kohdasta 1, missä käsiteltä henkistä ensiapua. Mä olisin kysynyt sellasen asian, että sisältykö tähän Metropolian kanssa yhteistyössä tällainen

Defusing-ohjaajakoulutus tai onko Vantaan kaupungilla tällä hetkellä Defusing-koulutusta saaneita henkilöitä? Ja miten se näkyy? Elikkä defusing on työyhteisössä psyykkisesti kuormittavan tapahtuman jälkeistä läpikäyntiä. Toinen kysymys mielenterveysperusteisista poissaoloista, niin onko mitään käsitystä käsitystä siitä, että kuinka paljon näistä liittyy työuupumukseen. Kiitos.

1:24:42.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Ja valtuutettu Abdi.

1:24:45.0 valtuutettu Abdi Faysal

Kiitos puheenjohtaja. Ja kiitos Pialle tästä esityksestä. Lähinnä minulla olisi yksi kysymys koskien maahanmuuttajataustaisten työllistymistä, niin tässä esityksessä todetaan näin, että vuonna 2021 oli 8,9 ja 2022 10,1. Ja me tiedetään, että koronan aikana ja jälkeen vieraskielisten työll- työttömyys on noussut. Mutta tässä tapauksessa, niin se on itse asiassa työllistyminen on kasvanut. Niin vaikka silloin oli hyvinvointialue mukana, niin onko nyt tässä tilastossa hyvinvointialue mukana, niin jos ei ole mukana, niin onko tämä ihan todellista, että on näin kasvanut maahanmuuttajataustaisen työllistyminen meidän kaupungissa. Kiitos.

1:25:39.8 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitoksia. Ja totean, että meillä on vielä kaksi puheenvuoroa tähän. Ja sen jälkeen on siis viiva, ei oteta enää puheenvuoropyyntöjä. Ja Kauppinen seuraavana.

1:25:50.1 valtuutettu Kauppinen Sirpa

Kiitoksia. Tota erityiskiitos Kasolle saatavuus työstä. Ensimmäinen kysymys. Miten saadaan opettajien ja varhaiskasvatuksen työntekijöiden uupumusta ja mielenterveyden haasteita vähennettyä? Et onko tähän jotain uusia keinoja nyt sitten tän mitä esitettiin äsken, niin lisäksi? Koska se uupumus on itse asiassa aika vanha haaste. Ja kakkosena olisin kysynyt sitä, että onko tutkimusta siitä millaiseen päiväkotiin halutaan töihin? Mitä valmistuvat työntekijät oikein niinku toivoo siltä työpaikalta ja jos on, niin onko tätä huomioitu? Kiitos.

1:26:32.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitos ja viimeinen kysymys. Puheenvuoro valtuutettu Rämö ja sen jälkeen otamme vastauksia. Ole hyvä, Rämö.

1:26:38.7 valtuutettu Rämö Eve

Kiitos puheenjohtaja. Kyselisin meidän etätyöohjeista, kun sain käsityksen, että että sitä suositaan, niin se on meidän pitovoima- ja vetovoimatekijä. Ja sitten toisaalta taas sain tietoa, että meillä on tiukkakin ohje ainakin joillain toimialoilla, että se on yksi päivä viikossa. Haluaisin nyt tietää, että miten tämä asia on ja mitä esimerkiksi meidän palvelussuhde käsikirjassa sanotaan tästä etätyöoh- etätyöst- etätyön tekemisestä. Kiitos.

1:27:06.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitoksia. Mennään sitte näihin vastauksiin. Viskarinen-Soutamo, ole hyvä.

1:27:12.2 henkilöstö- ja konsernijohtaja Viskarinen-Soutamo Pia

Kiitoksia tota puheenjohtaja. Ehkä kysyisin tässä sitä, että kun nää varmaan tuli nyt vähän niinku kahdelle vastaajalle, niin voinko niin tehdä, että vastaa- vastataanko järjestyksessä vai voidaanko nämä jakaa nyt sillä tavalla, että vastaan itse ensiksi tiettyihin kysymyksiin ja sitten kollega tossa. Vai menemmekö ihan järjestyksessä?

1:27:41.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Tehdään niin, että otat sieltä ne mitkä koskettavat sinun sinun asiantuntemustasi. Ja sen lisäksi sitten nämä muut voivat näitä muita kysymyksiä tästä. Mennään sillä tavalla mielellään niin, että menet järjestyksessä sieltä, niin voin myös täällä päässä tarkastaa, että on saatu kysymyksiin vastauksia.

1:28:01.2 henkilöstö- ja konsernijohtaja Viskarinen-Soutamo Pia

Joo. Eli lähden tosta lähtövaihtuvuudesta. Ja ei se ihan tasaista se lähtövaihtuvuus ole. Eli kyllä meillä siellä varhaiskasvatuksessa on se suurin lähtövaihtuvuus eli siellä kasvamisen ja oppimisen toimialalla. Toki nyt tehdään paljon töitä sen eteen, että saisimme kelposia hakijoita ja kelposia työntekijöitä. Ja täytyy toivoa, että että tämä varhaiskasvatuksen työvoimapula, et nää monet eri toimenpiteet sitten yhdessä johtavat siihen, että että lähtövaihtuvuus sielläkin tulee sitten samaan suuntaan kuin muussa kaupungissa.

Sitten vastaan tuohon kysymykseen näistä varhaiskasvatuksen poissaoloista. Eli eli miten minkälaiset vaikutukset vaikutukset tota niin siellä on henkilöstöön, niin meillä on kuitenkin sitten niin, että meillä on käytettävissä Seuren palvelut. Eli me saamme tämmöstä aputyövoimaa näihin näihin poissaoloihin. Ja sitten myös kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on ihan tämmöstä niin kun Seuresta hankittua varahenkilöstöä,

joita pystytään hyvinkin nopeasti, siis tarkoitan aamulla, kun joku jää pois, niin meillä on semmonen sijoituspalvelu käytössä, että Seure sitten sijoittaa tätä varahenkilöstöä niihin päiväkoteihin, joissa se tarve on. Eli eli totta kai se ensimmäinen askel on se, että sairauspoissaoloja vähennetään. Mut kyllä meillä on sitten tämmösiä niin kun mekanismeja siihen, että että kun henkilö on pois töistä, niin niin saadaan myös sitten niitä auttavia käsiä sinne.

Anonyymeja rekrytointeja tehtiin viime vuonna 50 kappaletta. Ja HR pysty tekemään ne kaikki, jotka pyydettiin. Eli eli yhteenkään anonyymiin esi- esihenkilön tekemään anonyymien rekrytoinnin pyyntöön ei tarvinnu vastata kieltävästi. Ja kyllä ne suurimmat on tuolla varhaiskasvatuksessa, että lastenhoitajia, joita sitten anonyymisti rekrytoitiin.

Sitten vastaan tähän tähän vieraskielisiin. Kyllä tuo tuo luku sisältää vielä tuo trendiluku sen sosiaali- ja terveystoimen. Eli sitten ensi vuonna saamme sen ihan puhtaan luvun. Mutta haluan kuitenkin tuoda esille, että meillä tuolla oppisopimuskoulutettavina on maahanmuuttajia. Ja se on varmasti niinku tämmönen tosi tehokas tapa myös saada heitä sitten kaupungin palvelukseen, koska koska meillä meillä nää oppisopimusopiskelijat, niin niin ne alat valitaan juuri sillä tavalla, et voimme sitten työllistää heidät, kun he ovat sen pätevyyden hankkineet.

Sitten vastaan kysymykseen tästä, et millaiseen päiväkotiin halutaan töihin. Niin kyllä halutaan semmoseen päiväkotiin, no tietysti jos nyt ihan, että sijainti sijainnillakin on väliä, et on hyvät kulkuyhteydet ja näin. Mutta kyllä semmoseen päiväkotiin halutaan töihin, jossa saa kollegatukea ja jossa on hyvä henki ja jossa on hyvää lähijohtamista. Eli ihan ihan samanlainen tämmönen vetovoimatekijä kuin mikä tahansa muukin työpaikka. Ja tietysti se, että siellä on siellä on tota niin muukin tai riittävästi henkilöstöä.

Ja sitten vastaan tähän etätyöohjeeseen. Kaupungin etätyöohje sanoo niin, että että me olemme hybridisti toimiva työpaikka, meillä ei siis voi tehdä pelkästään etätyötä. Mutta jos mennään ihan palvelussuhdekäsikirjan eli kaupungin ohjeistuksen mukaisesti, niin niin semmonen 1–2 päivää viikossa olisi toimistopäiviä. Mut me emme ole ohjeistaneet mitään tämmöstä tämmöstä niin kun tiukkaa lukua, koska tehdään hyvin monia erilaisia työtehtäviä, niin siihen tarvitaan sitten myös sitä esihenkilön ja johtajien toimialoilla ja palvelualueilla mietintää siitä, että mikä on se hyvä suhde. Mutta ohje sanoo, että vähintään sen yhden päivän pitää olla toimistolla.

1:33:26.2 kehittämispäällikkö Aminoff Hilma

Joo, eli Hilma Aminoff kehittämispäällikkö, niin voisin ottaa näitä muutamia muutamia kysymyksiä tässä. Eli ensimmäinen kysymys oli hyvä havainto, että mikä se todellinen mielenterveysperusteisten poissaolojen, sairauspoissaolojen määrä on, kun siihen isoon luokkaan, siihen muu kaatoluokkaan eli siihen esihenkilön luvalla tapahtumaan ei sitä diagnoosia tule. Niin meillä ei ole, et se on tosiaan sinne varmasti tulee sekä niitä, että sinne tulee paljon sitten tätä tämmöstä flunssa ja virus ja tätä puolta. Niin sinne jonkun verran tulee varmasti sitä mielenterveysperusteista. Mut meillä ei ole lupaa kirjata sitä sinne eikä sitä myöskään työterveyshuoltoon. Eli työnantajalla ei ole oikeutta näitä diagnoositietoja säilytellä tai muuta, että nehän menevät sitten tonne työterveyshuoltoon. Eli työterveyshuolto tuottaa meille ne isot raportit, et me emme pääse yksilötasolla kiinni vaan ne isot raportit mielenterveysperusteisista eli diagnoositiedoista huolehtii työterveyshuolto. Eli me ei tosiaan päästä siihen ja sitä todellista me emme saa.

Sitten tota oli toinen tää mielenterveysperusteinen kysy, jos mä vastaan näihin liittyen ensin. Niin tuota tuota, että miten se liittyy, et onko sitä tutkittu, että miten se on työuupumukseen liittyen, niin tää liittyy nyt tähän samaan asiaan, et ei me emme sitä tiedä. Mutta tää on aivan loistava ajatus ja idea. Me voitais nyt selvittää tätä työterveyshuoltojen kautta, et onko heillä semmosta jotakin seurantatietoa, kun he pystyy niin kun yksilötasolla, et he sais semmosen ikään kuin raportin siitä, että sitä pystyttäisiin seuraamaan. Koska juuri tämmöinen ajatus meilläkin voi niin kun on, että se työ, mielenterveysperusteinen sairauspoissaolo ei ole vain siitä yksilöstä ja yksilön ikään kuin ominaisuuksista kiinni ja se ei ole ikään kuin diagnoosi otsassa. Vaan se mielenterveysperusteinen sairauspoissaolo on niin kun monen asian summa. Se on työyhteisön asia, se on niin kun minkälainen työyhteisö, miten työ sujuu, minkälainen osaaminen on, miten se työn luonne, mitä se johtaminen. Se on niin kun monen asian summa. Niin me voitais vähän tätä tai kysymme sitä työterveyshuoltoa, et onko meillä mahdollista saada tälläisiä kokonaisraportteja myös jollakin lailla siitä, että miten se on mahdollista.

Ja sitten oli tuota se oli hyvä, jos mä hieman tuolta katson, et oliko tää tänne opettajille ja varhaiskasvatuksen puolelle, niin tähän uupumukseen liittyviä jotakin uusia keinoja tai tähän. Niin kun vanhoja keinojahan meillä toki on, et meillä on työterveyshuolto, psykologit, meillä on kolme kertaa mahdollista vuodessa jokaisen työntekijän käydä.

Meillä on työnohjaukset niin kun ryhmäkohtaisesti tai ammattiryhmäkohtaisesti tai siihen niin kun asiantuntija ja ammatti asiakastyöhön liittyvä työnohjaukset. Sitten meillä on niin kun opettajapuolelle on tuotettu, työterveyshuolto on tuottanut nuorille ja ikääntyville opettajille opettajille tämmösiä ryhmiä. Mut nekin on tietyllä lailla vanhoja keinoja. Mut on hyviksi havaittuja, niitä pidetään edelleenkin. Ja ne niin kun siinä siinä säilyy siinä valikossa. Ja sen lisäksi me ollaan kokeiltu tosiaan nyt sekä Kevan rahoituksella, hankerahoituksella, erillisenä tätä näitä palveluja, näitä uudempia palveluja tähän mielen hyvinvointiin. Ja sitten toisaalta myös niin kun saatavuusohjelman rahana, että se on ollu loistava loistava niin kun rahotus siihen. Ja siinä meillä on kokeiltu semmosta niin kun mielen voimalinja, joka on tämmönen niin kun nopea. Jokainen työntekijä voi soittaa ja saa apua. Ja se on anonyymi. Eli se on niin kun helppo, semmonen niin kun matalan kynnyksen palvelu jokaiselle niihin tilanteisiin. Sitten se ja siihen voi ohjata esihenkilö tai työterveyshuolto.

Sit meillä on tämmönen työkykyvalmennus, johon työterveyshuolto voi ohjata, ja se voi liittyä esimerkiksi jos ihminen on pitkällä sairauslomalla ollu ja palaa töihin tai valmentaja, työkykyvalmentajan palvelut. Sittenhän me kokeiltiin sillä Keva-hankerahoituksella, me kokeiltiin ja mikä jää meille palveluvalikkoon, tämmönen kestävä työkykyvalmennus. Tämmönen pienryhmä, se on pienryhmämuotoinen koutsaus, joka liittyy tähän nimenomaan niin kun työkykyyn. Mutta se on niin kun yksilölähtöinen. Eli yksilö ikään kuin, et esihenkilö tai työntekijä voi ilmoittautua ilmoittautua siihen, et niitä on semmosia avoimia ryhmiä mitä meillä on. Ja se on jo semmonen niin kun varhaisen, et jos alkaa olee niitä, et hei mä voisin vähän pohtia tätä mun. Ja se on niin kun eri toimialoilta niitä osallistujia.

Ja sit meillä oli vielä työyhteisöihin, kun me tunnistettiin se, että monia näitä asioita, et ne on nimenomaan niin kun työlähtöisiä työuupumukseen ja työn semmoseen niin kun muotoiluun liittyviä asioita. Niitä ei ratkaista yksilötasolla, että ei voi Hilma Aminoff itse ratkaista niitä asioita mitkä pitää ratkaista siellä yhdessä työyhteisön ja esihenkilön kanssa. Niin siinä meillä on ollu tämmönen Työn imua, työtä tuunaamalla, missä on ollu sekä Työterveyslaitoksen semmosta niin kun verkkovalmennuspalasia ihan niin kun tietoon pohjautuvaa. Ja sitten siinä on ollu työyhteisön semmosia työpajoja. Ja se on kanssa tän hankkeen aikana niin koettu hyväksi. Ja se jää meille kans (-) [1:39:10]. Siinä päästään myös sen tuunaamisen kautta kiinni siihen, et mikä työssä kuormittaa.

Ja sitten oli kysymys sairaspöissaolojen prosenttimäärästä. Että että miten ne kaupunkitasoinen on 6 %, niin se on aivan totta, et kyllähän tässä nyt valtuutettu tunnisti sen hyvin, et kasvatuksen ja oppimisen toimiala on korkeempi ja varhaiskasvatus on myös vielä korkeampi. Eli kasvatuksen ja oppimisen sairauspöissaoloprosentti viime vuodelta on 6,69 %, ja sitten varhaiskasvatuksen on 7,9. Ja toki sitä selittää hyvin pitkälle myös kaikki nää, et kun ollaan lasten ja nuorten ja opiskelijoiden kanssa, niin se ympäristö, se toimintaympäristö ja kaikki virustartunnat ja muut ovat siinä myös niin kun kuormittamassa. Ja se altistuminen on paljon suurempi. Ja sen takia esimerkiksi influenssarokotuksiaahan me on yritet- tai ollaan viety, et on mahdollisuus ottaa ottaa niitä influenssarokotuksia työntekijöiden näissä näillä palvelualueilla.

Sitten oli vielä kysymys. Sekin hauska, ku tota näkee, et te tunnette asiaa. Koska tuota siitä, että Vantaan henkinen ensiapu toimintamalli, et siinä on kysymys niinku toimintamallista, joka palvelualue voi voi halutessaan niin kun viedä sitä toimintamallii eteenpäin. Ja siinä on nimenomaan rakennettu se koulutus sillä tavalla, että se nimenomaan siinä hyödynnetään henkisen ensiavun sitä niin sanottu defusin mallia, jonka on kehittänyt tämmönen tämmönen tutkinut tämä (-) [1:40:54] psykologi (--). Niin tuota, et se on niin kun perustuu siihen se koulutusmalli. Ja toimialat ja palvelualueet nyt kun se on kokeiltu. Ja nimenomaan niinkö kasvatuksen ja oppimisen puolella varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa pilotoitu se malli, niin tuota tuota ja kun se koulutus on nyt pilotoitu ja se on rakennettu tuotteeksi. Niin palvelualueet voivat nyt päättää sitten, et miten he sen ottavat. Ja koulutetaanko siihen henkilöstön edustajia, esihenkilöitä, et millä tavalla se malli niinkö menisi, koska esihenkilöllekin se antaa myös taitoa myös ihan yksittäisten niin kun kuormittuneen työntekijän kohtaamiselle. Ja ja mut, jos se tehdään, jos siihen koulutetaan myös työntekijöitä, mitä myös meillä on paljon semmosia työntekijöitä jotka voi olla. Niin se silloin se toi- kollega toimii tilanteessa semmosena purkukeskustelijana. Täytyy niin kun erottaa, että se on nimenomaan defusing, et se ei ole, et se on ihan tämmönen niin kun semmosta kevyempien tilanteiden. Mut sittenhän meillä on työterveyshuolto. Ja sitten meillä on juuri nää nää kilpailutetut ammattitaitoiset työnohjaajat, johon me ohjataan.

Sitten oli vielä se rahakysymys, et mitä ne sairauspöissaolopäivät sitten maksavat. Siinä on hieman erilaista laskentatapaa ollut ja mitäs kaikkea siihen sitten lasketaan. Me ollaan käytetty oikeastaan niin kun kahtakin eri semmosta ihan peruspalkka,

keskipalkka laskentaa. Ja jos sillä keskipalkalla lasketaan, niin se pyörii siellä 17 miljoonassa. Jos siihen otetaan nää muutkin kulut, niin kyllä me mennään isoihin lukuihin, et pyöritään siellä 28 miljoonan luvussa niin kun kaupunkitasoisesti tuolla sairaspoissaolopäivien määrä. Luulen, että vastasin kaikkiin, jotka mulle mulle osotettiin. Kiitos.

1:42:55.0 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitoksia. Luulen, että tässä oli kaikki muut paitsi tuo tasa-arvonen esihenkilö jakauma. Ja siihen liittyvät tavoitteet ja tota. Meillä alkaa olla aikataulu tiivis sillä tavalla, että saisiko siihen kysymykseen niin vaikkapa meille kirjallisesti vastauksen jälkikäteen samat kysymykset. Ja jos Järälle sopii näin, että me saamme vastauksen myös kirjallisena.

1:43:18.7 valtuutettu Järä Juha

Kyllä sopii, joo, kiitos.

1:43:20.8 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Hyvä. Toimitetaan jälkikäteen. Hienoa. Kiitoksia asiantuntijoille tästä. Ja tota päätämme siltä osin tämän selostusosan yksi.

2 Lista-asiat

1:43:35.3 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Menemme kohtaan 2 Kysymykset lista-asioista. Ja nyt tiedustelen, onko valtuutetuilla kysymyksiä lista-asioihin? Ei näytä olevan. Päätämme kohdan 2.

3 Kyselytunnille saapuneet kysymykset

1:43:51.5 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Mennään kohtaan 3 Kyselytunnille saapuneet kysymykset. Meille on tullut kolme kysymystä ennakoon. Ja ensimmäinen kysymys. Sen esittäisi valtuutettu Karhu.

1:44:11.3 valtuutettu Karhu Suvi

Joo kiitoksia puheenjohtaja. Eli eli kysymykseni tosiaan koskee tätä näitä Vantaan resurssiviisas tavoitteita. Ja sitä, että olisiko kenties sitten tässä Korson alueella tossa ihan Tussinkosken luonnonsuojelualueen vieressä, niin sopiva kohde resurssiviisautta niin kun edistämään Vantaalla, eli eli ois tämmönen niin kun niityttämis tai niin kun

luonnontilaisen niityn perustamis- ja parantamistavoite. Niin tähän toivoisin jonkunlaista vastausta, että voisko tämmöstä edistää.

1:44:51.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitoksia. Ja annamme apulaiskaupunginjohtaja Anttilalle puheenvuoron.

1:44:56.9 apulaiskaupunginjohtaja Anttila Tero

Kiitoksia puheenjohtaja ja kiitos valtuutettu Karhulle hyvästä kysymyksestä. Kadut ja puistot palvelualue on tätä tutkinu ja heidän vastauksensa on lähtökohtaisesti positiivinen. Eli toi niityttäminen niityttäminen niin parantaisi entisestään tuon vieressä olevan Tussinkosken alueen, luonnonsuojelualueen luontoarvoja ja parantas sitä ympäristöä. Ja tän alueen parantaminen tietysti, jos se tehdään kunnolla, niin siitä pitää ensin laatia tämmönen maisemanhoitosuunnitelma. Ja ja sen jälkeen sitten tehdä siihen liittyviä toimenpiteitä. Tuossa kirjallisessa kysymyksessä oli ehdotettu lisäksi vieraslajien torjuntatalkoita. Ja niihin suhtaudumme hieman varauksella, koska siellä vieraslajeina on on tunnistettu niin muun muassa, katson mikä se oli, karhunköynnös. Ja ja sen osalta niin vastauksessa todetaan, että tämä karhunköynnös ja mahdolliset muut alueelta löytyvät vieraslajit on sellasia, että ne edellyttää hyvin suurella todennäköisyydellä pitkäjänteistä ja monivuotista työtä ennen kuin ennen kuin ne saadaan kokonaan poistetuksi. Ja näin muodoin, niin ne yksittäiset talkoot eivät tuommoseen tähän tarkotukseen valitettavasti riitä. Kiitoksia.

1:46:36.8 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitoksia tästä vastauksesta. Päättämme sen kysymyksen käsittelyn. Ja menemme seuraavaan kysymykseen. Ja sen esittää valtuutettu Mutanen.

1:46:53.7 valtuutettu Mutanen Tuomas

Kiitos puheenjohtaja. Myös minun kysymys tuota liittyy tähän nää kaupunkiympäristön toimialaan. Ja meitä on nää vihreissä nää huolettanut näissä rakennusprojekteissa se, että et aika kovalla kädellä muutetaan sitä sitä ympäristöä siinä, ja ja tätä olemassa olevaa vihreetä ei ei säily. Joten me oltiin erittäin tyytyväisiä siihen, että edellisessä talousarviossa tähän tartuttiin. Ja luen nyt tämän kirjallisen kysymyksen, se ei ole kovin pitkä. Vuoden 2024 talousarviossa todetaan sivulla 155 kaupunkiympäristön toimialan osalta seuraavaa. Yhtenä kehityskohteena toimiala kehittää toimintamallin, jonka avulla kaavoissa säästettäväksi suunniteltu puusto säilyy elinvoimaisena läpi rakennushankkeen toteutuksen. Kuinka tämä kehitystyö on edistynyt, mitä

konkreettisia toimia kaupunkiympäristön toimiala on tehnyt kuluvana vuonna puiden elinvoimaisuuden turvaamiseksi käynnissä olevissa rakennushankkeissa? Kiitos.

1:48:05.0 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitoksia. Ja nyt saamme kaupunkiympäristön vastauksen apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila, ole hyvä.

1:48:11.6 apulaiskaupunginjohtaja Anttila Tero

Kiitän kysymyksestä. Ja pahottelen kysyjälle, että omat lapseni ovat sen verran iäkkäitä, että heitä ei voi enää syliin ottaa. Mutta itse asiaan on sen verran vastauksia, että täs on sekä kadut ja puistot että kiinteistöpalvelujen toimialat, niin palvelualueet niin laatineet omat vastauksensa. Ja katujen ja puistojen osalta tässä on tähän mennessä jo ryhdytty kolmeen toimenpiteeseen. Eli 20 viime vuoden lopussa on perustettu katupuutyöryhmä, joka tähtää työssään näiden katupuiden tarpeiden havainnollistamiseen suunnittelussa. Ja hoitopohjaisesta näkökulmasta ohjeiksi niille käytännön toteuttajille, jotka tätä työtä sitten kentällä toteuttaa. Ja sen lisäksi valmisteilla on hinnasto. Eli ne taloudelliset sanktiot, jotka sitten urakoitsijoille aiheutuu, jos he suunnitelmien vastaisesti vaurioittaa tai kaataa näitä katupuita töiden yhteydessä. Kolmantena katujen ja puistojen toimenpiteenä on on laaditaan parhaillaan diplomityötä, joka kartottaa mahdollisuuksia ja parantaa kaupungin eri toimielinten sisäistä yhteistyötä kasvillisuuden tukemiseen liittyen. Tämä on siis tämä diplomityö hieman laajempi kun pelkästään näihin näihin katupuihin taikka tonttien puuston säilyttämiseen liittyen, mutta osana tätä kokonaisuutta.

Ja sitten kiinteistöpalvelujen osalta, niin tunnistettu, ryhdytty neljään toimenpiteeseen. Eli nää toimitilahankkeissa, niin jo kaavatasolla säästettäväksi suunniteltu puusto otetaan huomioon tontin käyttösuunnitelmassa. Ja ne merkitään ne puut pihasuunnitelmiin. Eli ne otetaan nyt huomioon suunnitteluvaiheessa jo. Ja tämän ohella, niin puiden lisäksi pyritään jättämään riittävästi muuta luonnontilaista aluetta siihen läheisyyteen.

Kolmantena toimenpiteenä on se, että sitten nää puut, jotka säilytetään, niin ennen rakennustöitä fyysisesti merkitään siellä tontilla niin, ettei tule vahinkoa siitä, että kaadetaan säilytettäväksi tarkotettuja puita. Ja ennen rakennustöihin ryhtymistä niin ikään, niin näiden puiden juuristo suojataan, niin ettei raskaat kuormat vaurioita esimerkiksi rakennustöiden aikana juuristoa.

Toimitilajohtajan vastauksessa oli lisäksi maininta, että he yrittivät etsiä jo toteutettua kohdetta esimerkiksi siitä kuinka näitä ohjeita ja laadittuja suunnitelmia on noudatettu. Mutta valitettavasti tuo vastaus ei ehtinyt vielä tähän selostustilaisuuteen. Kiitoksia.

1:51:28.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säte

Kiitoksia vastauksena. Ja varmaan koko valtuusto haluaa suojata suojata tätä kaupunkivihreää ja puita. Ja taitaa olla, niin et raha on se, joka ratkaisee, että pieni sanktiointi taloudellisesti varmaan voisi kannustaa huolellisuuteen tässä asiassa. Käsittely Mutasen aloitteesta tai kysymyksestä päättyy. Ja menemme seuraavaan kysymykseen, jonka esittää valtuutettu Eerola.

1:51:58.5 valtuutettu Eerola Antero

Arvoisa puheenjohtaja. Kysymykseni koskee eriarvoistumisen vastaista toimintaohjelmaa Vantaalla. Niin kuin tiedämme suomalaisen yhteiskunnan suurimpiin sosiaalisiin ongelmiin kuuluu kasvava eriarvoisuus, joka näkyy ja tuntuu niin ihmisten kuin alueiden välillä. Erityisesti Vantaalla riskinä on, että köyhyys ja huono-osaisuus kasaantuvat yhä enemmän tiettyihin kaupunginosiin ja tietyille ihmisryhmille. Kelan julkaisemien tilastojen mukaan Vantaalla on Suomen kunnista eniten perustoimeentulotuen saajia. Vantaalla myös alle 25-vuotiaat nuoret saavat toimeentulotukea selvästi useammin ja yleisemmin kuin samanikäiset muualla pääkaupunkiseudulla. Se, että vanhempi on pitkäaikaisella toimeentulotuella on suurin yksittäinen riskitekijä syrjäytymiseen. Muita riskejä ovat muun muassa vanhempien työttömyys, päihdeongelmat, matala koulutustaso ja erityisesti näiden tekijöiden kasautuminen. Lisäksi muutamissa Vantaan kaupunginosissa jo lähes joka viidennes alle 30-vuotias on kokonaan koulutuksen ja työelämän ulkopuolella.

Samalla lasten ja nuorten väkivaltainen oirehdinta on lisääntynyt hälyttävästi. Vantaallahan ollut käynnissä tai on käynnissä vuoteen -25 ulottuva myönteisen erityiskohtelun ohjelma. Ongelmien valtavaan mittakaavaan nähden ohjelma on kuitenkin kooltaan ja rahoitukseltaan riittämätön. Siihen on budjetoitu kaksi miljoonaa euroa vuodessa, kun yhden kodin ulkopuolelle sijoitetun nuoren kustannukset voivat olla jopa 100 000 euroa vuodessa. Eli ongelmiin on havaittu havahduttu, mutta ei ehkä vielä riittävässä määrin ja riittävällä vakavuudella. Ja kysynkin kaupunginjohtajalta, mihin toimenpiteisiin Vantaan kaupunki aikoo ryhtyä kootakseen mittavan

toimenpideohjelman kaupungin lisääntyvän eriarvoistumisen ja eriytymiskehityksen ehkäisemiksi ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi.

1:54:01.0 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitoksia kysymyksestä. Ja nyt sitten vastaukseen. Ja onko kaupunginjohtaja linjoilla?

1:54:12.3 kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Puheenjohtaja. Kaupunginjohtaja on linjoilla.

1:54:18.2 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Ole hyvä.

1:54:19.1 kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Joo kiitoksia kysymyksestä.

1:54:21.5 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Nyt ei ole äänet päällä siellä päässä.

1:54:23.0 kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Okei.

1:54:26.0 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Niin kun täällä päässä ei ollutkaan, täällä ei ollutkaan äänet päällä. No niin.

1:54:31.0 kaupunginjohtaja Timonen Pekka

No niin. Puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut. Kysymyshän on on siinä siinä mielessä hyvin ajankohtainen myös, että tänään ylimmän johdon tämmösenä (-) [1:54:42] ja verkostopäivänä käsittelimme niin kun eriarvoistumista ja segregatiota kysymyksenä. Ja ja ja kyseessä on hyvin monitahoinen ja monimutkainen ilmiö. Ja ja tietenkin siinä täytyy miettiä, että mitkä mitkä ovat ne osat, ne asiat, joihin Vantaan kaupungin toiminnalla voidaan vaikuttaa. Ja ensinnäkin, jos jos jos tota sen verran katsoo, niin ensinnäkin tähän taloudelliseen eriarvoisuuteen, eroihin, niin Vantaan kaupungilla niinku ihmisten taloudellisen aseman parantamiseen on niinku rajalliset vaikutusmahdollisuudet. Pystymme vaikuttamaan lähinnä koulun kautta ihmisten koulutustason nousuun ja ja siihen liittyviin kysymyksiin. Tietenkin jatkossa erittäin olennainen asia on se, että kuinka onnistumme työllistämään ja niinku TE-palvelujen kautta saamaan tehokasta tehokasta virtaa niinku työhön erityisesti niillä niillä niin kun niillä vantaalaiset, jotka ovat työtä vailla tai tai, joilla on toimeentulovaikeuksia. Ne on

kaksi keskeistä kaupungin keinoa jatkossa. Eli koulun kautta koulutustason nosto, joka parantaa ihmisten asemaa työmarkkinoilla ja myös heidän taloudellista asemaansa. Ja toinen on sitten TE-palvelujen siirron kautta tulevat toimenpiteet niin kun työllisyysaste ja työn ja itse asiassa ansioiden nostamiseksi.

Sitten toinen asia on miten voimme tehdä niin kun eriarvoistumisen estämiseksi ja torjumiseksi niin kun kaupunkirakenteen tasolla, miten voimme siis varmistaa tasapainoisia kaupunkialueita. Ja myös sitä, että asuminen pysyy. Meillä on tarjolla kaikenlaisia asuntoja, kaikenlaisille ihmisille. Siis myös kohtuu hintasia asuntoja, jolloin se osuus tuloista mikä on käytettävissä, niin se pysyy kohtuullisena mikä niitä menee asumiseen. Sama on tietenkin myös sitten yleisesti se, että kaupunkirakenteet, rakenne ei sinällään tukisi tukisi niin kun eriarvoistumista ja segregatiota. Tämä on niin kun toinen asia. Tässähän meillä on myös ollut keskustelua ja toimenpiteitä.

Ja sitten kolmas kategoria on sitten ehkä vähän harvemmin keskusteltu, joka on se, että eriarvoistuminen aiheuttaa meidän järjestelmään kuormitusta. Tarvitaan siis joillakin alueilla sitten tarvitaan enemmän opetushenkilökuntaa, kouluavustajia ja muuta tukea. Ja sitä kannattaa kans tarkastella myös, että minkälaisilla toimenpiteillä me pystymme sitten torjumaan sitä, että että tuota että niin kun että se ei niin kun aiheuta sitä, että meille järjes- tulee niin kun kalliimmaksi meidän järjestelmän pyörittäminen kun se muuten tulisi. Eli on aiheutuu kustannus.

Kun nämä summataan, niin tietenkin sitten tuloksena on se, että Vantaan kaupungin mahdollisuudet vaikuttaa tälläseen laajempaan yhteiskunnalliseen ilmiöön on tietenkin rajalliset. Ja nyt on kyse sitten siitä, että mitkä keinot me valitsemme, sellaset keinot, joilla me Vantaan kaupungilla itsellä on vaikuttavuutta. Mitä tulee sitten tähän (--) [1:58:03] ohjelmaan, niin sitä nyt varmaan kannattaa ja jatkuvasti arvioida sen vaikuttavuutta. Minusta vaikuttavuus on tässä koko toiminnassa se avainsana. Ja uskosin, että ja lähdän siitä ajattelusta, että seuraavan valtuustokauden strategiassa nykyistä strategiaa selkeämmin niin kun määritellään ne kirjataan niin kun Vantaan kaupungin toimenpiteet liittyen sekä niin kun segregatioon, että sitten muutenkin eriarvoistumisen kasvuun.

Ja lopuksi ehkä se, että valtuutettu Eerola on siinä ihan oikeassa, että se panos mikä me käytetään tällä hetkellä on tietenkin tän ilmiön laajuuteen ja monimutkaisuuteen nähden aika rajallinen. Mutta siitä huolimatta on tärkeää, että me olemme lähteneet

liikkeelle ja me olemme niin kun hyväksyneet sen periaatteen, että tarvitsemme erityisiä ja hyvin kohdistettuja toimia, jotta pystymme omalta osaltamme vaikuttamaan siihen, että tää yhteiskunnallinen laajempi ilmiö ei Vantaalla niin kun vahvistu. Ja vielä niin, että emme missään tapauksessa omilla toimilla niin kun vahvista huonoja kehityssuuntia. Että kiitos puheenjohtaja tässä tässä niin kun lyhyt katsaus siihen missä nyt mennään.

1:59:27.1 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Kiitoksia vastauksesta. Ja täällä vielä valtuutettu Eerola lyhyesti lupaa sanoa meille jotakin.

1:59:36.3 valtuutettu Eerola Antero

Arvoisa puheenjohtaja. Ehkä jatkokysymys, kiitos vastauksesta. Keskustelu varmasti jatkuu. Kuten kaupunginjohtajan vastauksesta kävi ilmi keinot ovat rajalliset, mutta niitä kuitenkin on. Voiko olettaa, että meillä on esittelyyn tulossa jo mahdollisesti joitain uusia toimenpiteitä tähän teemaan liittyen?

1:59:56.9 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Ole hyvä, kaupunginjohtaja.

1:59:58.7 kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Kiitokset puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut. Ja kiitoksia valtuutettu Eerolalle. Kyllä mä tämä pelkästään tämän päivän käyty niin kun ylimmän johdon keskustelujen pohjalta, niin pidän hyvinkin todennäköisenä käytännössä varmana, että tullaan valmistelemaan ja esittämään niin kun uusia toimenpiteitä. Koska nyt me parhaillaan niin kun pystymme ja pyrimme tunnistamaan entistä paremmin sitä, että mihin asioihin vaikuttamalla ja mitä Vantaan kaupungin täsmälleen ottaen niin kun kannattaa tehdä. Vielä puheenjohtaja. Tässä esitysten valmistelua varten, niin totean, että myös meillä on tarkoitus nyt ja on jo aloitettu toimenpiteet siihen, että me saamme tiedonkeruuta. Eli tarvitsemme hyvää reaaliaikaista tietoa, jotta voimme niin kun valmistella toimenpiteitä ja jotta voimme seurata niiden vaikuttavuutta nykyistä paremmin.

2:00:57.5 puheenjohtaja Tahvanainen Säde

Näin. Kiitoksia. Ja nyt näyttää siltä, että saatiin jämpit vastaukset ja kysymykset. Ja kello on 19:59. Päättämme kohdan 3.

4 Muut asiat

2:01:09.3 puheenjohtaja Tahvanainen Säte

Ja menemme kohtaan 4 Muut asiat. Tällä hetkellä ei ole tiedossa varsinaisesti muita asioita. Mutta tässä kohtaa muistutan vielä, että valtuutetut ovat saaneet ensi viikon maanantaille kutsun valtuuston kokoukseen ja siinä informaation pidämme alkuun hiljaisen hetken tai itse asiassa kaksi hiljaista hetkeä. Toinen Viertolan uhreille ja toinen meidän menehtyneen virkamiehen muistoksi. Ja pyydän, että tullette ajoissa saliin ja asettaudutte paikallenne ennen klo 18:aa. Ja emme ota saliin myöskään myöhästyjiä siinä ensimmäisen 10 minuutin aikana. Eli tällainen pieni muistutus ja siinä yhteydessä sitten kunnioitamme Viertolan uhreja erityisesti. Muita asioita ei ole, joten päätämme tämän selostustilaisuuden ja kyselytunnin. Ja kiitän kaikkia osallistumisesta.

Kiitos ja hyvää kaikkea kaikille.